

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَعَجِّلْ فَرَجَهُمْ

پروش گیاهان آپارتمانی (۲)

پایهٔ یازدهم

دوره دوم متوسطه

شاخه: کاردانش

گروه تحصیلی: کشاورزی و غذا

رشته مهارتی: تولید و پروش گل و گیاهان زینتی

کد استاندارد متولی: ۷۴/۲/۱۱

۶۳۵	بروشر گیاهان آپارتمانی (۲)/ مؤلفان: سید مهدی فروتن ... [و دیگران]. - تهران: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران.
/۹	
۲۸۴ پ/۸۸	متنون درسی شاخه کاردانش گروه تحصیلی کشاورزی و غذا، رشته مهارتی تولید و پروش گل و گیاهان زینتی.
۲۰	رشته امور باعی دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش وزارت آموزش و پرورش.
ج	۱. گیاهان آپارتمانی. الف. فروتن، سید مهدی. ب. ایران. وزارت آموزش و پرورش.
	دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش. ج. عنوان. د. فروست.

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

برورش گیاهان آپارتمانی(۲)-۰۲۱۱۱۰

نام کتاب :

سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

بدیدآورنده :

دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کارداشی

مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف :

سید مهدی فروتن ، میر‌هادی میروفتی، عزیز داودی و علی وزوایی (اعضای گروه تألیف)

شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف :

اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

مدیریت آماده‌سازی هنری :

طرفه سهایی (صفحه آرا) - طاهره حسن‌زاده (طرح جلد)

شناسه افزوده آماده‌سازی :

تهران : خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

نشانی سازمان :

تلفن : ۰۹۸۳۱۱۶۱-۹ ، دورنگار : ۰۹۲۶۶ ، کد پستی : ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

ناشر :

وبگاه : www.irtextbook.ir و www.chap.sch.ir

ناشر :

شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران : تهران-کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج- خیابان ۶۱ (دارو پخش)

ناشر :

تلفن : ۰۹۸۵۱۶-۵ ، دورنگار : ۰۹۸۵۱۶-۴۴۹۸۵۱۶ ، صندوق پستی : ۱۳۹-۳۷۵۱۵

چاپخانه :

شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»

سال انتشار و نوبت چاپ :

چاپ بیم ۲

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن بهصورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در یاگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس‌برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع بدون کسب مجوز از این سازمان ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

شما عزیزان کوشش کنید که از این وابستگی بیرون آید و احتیاجات کشور خودتان را برآورده سازید، از نیروی انسانی ایمانی خودتان غافل نباشد و از اتکای به اجانب پرهیزید.

امام خمینی (قُدِسَ سِرُّهُ)

همکاران محترم و دانش آموزان عزیز :

پیشنهادات و نظرات خود را درباره محتواهای این کتاب به نشانی
تهران - صندوق پستی شماره ۴۸۷۴/۱۵ دفتر تألیف کتاب‌های درسی
فنی و حرفه‌ای و کارداشی، ارسال فرمایند.

info@tvoecd.sch.ir

پیام‌نگار (ایمیل)

www.tvoecd.sch.ir

وب‌گاه (وب‌سایت)

مقدمه

هر موجود زنده برای ادامه حیات، نیاز به عواملی دارد که چون این عوامل به زندگی موجود مربوط است به نام «عوامل محیطی» از آنها یاد می‌شود.

از آنجا که ما، در پژوهش گیاهان نیز با موجودات زنده سروکار داریم، نیازهای محیطی آنها را باید به خوبی شناخته، تأمین نماییم.

کار ما در مورد گیاهان، مشکل‌تر و حساس‌تر است چرا که آنها نه مانند انسانها با تحرک و بیان خود می‌توانند در رفع نیازهای خود بکوشند و نه مانند حیوانات قادرند با حرکات یا اصوات مختلف تا حدودی ما را از نیازهای خود مطلع سازند.

بلکه تنها از علایم ظاهری گیاهان می‌توانیم نیازهای آنها را تشخیص دهیم بنابراین با توجه به اینکه قبلًا با عوامل محیطی مؤثر در رشد و نمو گیاهان (نور، رطوبت، آب، حرارت، خاک و ...) به طور عام آشنا شده‌اید، در اینجا سعی شده است که تأثیر آن عوامل به طور خاص در مورد گیاهان آپارتمانی بررسی شود.

منظور از گیاهان آپارتمانی، گیاهانی هستند که در شرایط گلخانه و درون خانه قابل پژوهش و نگهداری هستند.

مؤلفان

فهرست

 واحد کار پنجم: آشنایی با انواع و منشأ برگ ۲۱ عبائی ۳ ۲۲ ۱۶- اصل و منشأ ۴ ۲۲ ۱۷- انواع برگ عبائی ۵ ۲۲ ۱۸- خواص بتانیکی ۶ واحد کار ششم: شناسایی اصول داشت و تکثیر ۲۴ برگ عبائی ۶ ۲۵ ۱۹- آب و هوا ۶ ۲۵ ۲۰- خاک و کود ۷ ۲۶ ۲۱- ازدیاد ۸ ۲۸ ۲۲- آفات و امراض ۸ واحد کار هفتم: آشنایی با انواع و منشأ سجافی ۲۹ ۲۳- اصل و منشأ ۹ ۳۰ ۲۴- انواع سجافی ۱۰ ۳۰ ۲۵- خواص بتانیکی ۱۲ واحد کار هشتم: شناسایی اصول داشت و تکثیر ۳۱ سجافی ۱۳ ۳۲ ۲۶- آب و هوا ۱۴ ۳۲ ۲۷- خاک و کود ۱۴ ۳۳ ۲۸- ازدیاد ۱۵ ۳۵ ۲۹- آفات و امراض ۱۶ ۳۶ آزمون نهایی ۱۷ ۳۸ پاسخ پیش آزمون ۱۷ ۳۸ پاسخ آزمون نهایی ۲۰	هدف کلی پیش آزمون هدفهای رفتاری واحد کار اول: آشنایی با انواع و منشأ یوکا ۱- اصل و منشأ ۲- انواع یوکا ۳- خواص بتانیکی واحد کار دوم: شناسایی اصول داشت و تکثیر ۴- آب و هوا ۵- خاک ۶- کود ۷- آفات و امراض ۸- تکثیر یا ازدیاد واحد کار سوم: آشنایی با انواع و منشأ سانسیوریا ۹- اصل و منشأ سانسیوریا ۱۰- انواع سانسیوریا ۱۱- خواص بتانیکی واحد کار چهارم: شناسایی اصول داشت و تکثیر ۱۲- آب و هوا ۱۳- خاک ۱۴- ازدیاد ۱۵- آفات و امراض
---	---

پیمانه مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسیوریا و برگ عبائی و سجافی
شماره شناسایی: ۲۱ - ۳۱۰۳۱۰

مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی
شماره شناسایی: ۲ - ۳۱۰۳۱۰

پیمانه مهارتی

اصول پرورش یوکا و سانسیوریا و برگ عبائی و سجافی

هدف کلی

پرورش و تکثیر و نگهداری انواع یوکا و سانسیوریا و برگ عبائی و سجافی

پیش‌نیاز: اصول پرورش گیاهان آپارتمانی

جدول زمانبندی	
ساعت عملی	ساعت نظری
۳۶	۴

مهرات: پرورش گیاهان آپارتمانی

شماره شناسایی: ۲۱۳۱۰۳۱۰ -

پیمانه مهارتی: اصول پرورش بوکا و سانسیوریا و برگ عباری و سجافی

شماره شناسایی: ۲۱۳۱۰۳۱۰ -

پیش‌آزمون

۱- به کیفیتی که زمان گلدهی گیاهان آپارتمانی را تحت تأثیر دمای مشخصی می‌توان تغییر داد .....
می‌گویند.

۲- کدام گیاه طالب هوای خنک است؟

الف- قاتسیا   ب- هویا   ج- مارچوبه   د- کشک

۳- هر گیاه دارای حدّی از عدم مقاومت در برابر نور مستقیم خورشید است که به آن نقطه ..... گویند.

۴- برای وادار کردن گیاهان روز بلند به گلدهی در روزهای کوتاه، معمولاً طول روز را به چند ساعت
می‌رسانند؟

الف- ۱۶   ب- ۱۰   ج- ۸   د- ۱۸

۵- از نظر فتوپریودیسم، آزالیا یک گیاه روز بلند است.

بلی خیر

مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی

شماره شناسایی: ۲۱۳۱۰۳۱۰ - ۲

پیمانه مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسیوریا و برگ عبائی و سجافی
شماره شناسایی: ۲۱ - ۳۱۰۳۱۳۲۱

هدفهای رفتاری: فرآگیر با گذراندن این پیمانه مهارتی، باید بتواند:

- ۱- انواع یوکا را نام ببرد.
- ۲- خواص گیاهشناسی یوکا را توضیح دهد.
- ۳- شرایط آب و هوایی و نگهداری یوکا را توضیح دهد.
- ۴- خاک مناسب پرورش یوکا را زیر نظر متخصص تهیه کند.
- ۵- محلول مناسب تغذیه یوکاها را با استفاده از کودهای محلول شیمیایی زیر نظر متخصص آماده نماید.
- ۶- آفات و امراض یوکا را بشناسد و با آنها مبارزه کند.
- ۷- یوکا را به روش‌های پاچوش، قلمه ریزوم، قلمه ساقه و قلمه انتهایی نوک ساقه، زیرنظر متخصص تکثیر نماید.

- ۸- تعویض گلدان و خاک یوکا را زیرنظر متخصص انجام دهد.
- ۹- انواع سانسیوریا را نام ببرد.
- ۱۰- خواص گیاهشناسی سانسیوریا را توضیح دهد.
- ۱۱- شرایط آب و هوایی و نگهداری سانسیوریا را توضیح دهد.
- ۱۲- خاک مناسب پرورش سانسیوریا را زیرنظر متخصص تهیه کند.
- ۱۳- سانسیوریا را به روش‌های قلمه برگ و تقسیم بوته تکثیر نماید.
- ۱۴- آفات و امراض سانسیوریا را بشناسد و با آنها مبارزه نماید.
- ۱۵- گونه و ارقام برگ عبائی را نام ببرد.
- ۱۶- خواص گیاهشناسی برگ عبائی را توضیح دهد.
- ۱۷- شرایط آب و هوایی و نگهداری برگ عبائی را توضیح دهد.
- ۱۸- خاک و کود مناسب پرورش برگ عبائی را زیر نظر متخصص تهیه نماید.
- ۱۹- برگ عبائی را از طریق تقسیم ریزوم یا تقسیم بوته تکثیر نماید.
- ۲۰- آفات و امراض برگ عبائی را بشناسد و با آنها مبارزه نماید.
- ۲۱- انواع سجافی را نام ببرد.
- ۲۲- خواص گیاهشناسی سجافی را توضیح دهد.
- ۲۳- شرایط آب و هوایی و نگهداری سجافی را توضیح دهد.
- ۲۴- خاک و کود مناسب پرورش سجافی را تهیه کند.
- ۲۵- سجافی را از طریق جدا کردن گیاهچه و تقسیم بوته تکثیر نماید.
- ۲۶- آفات و امراض سجافی را بشناسد و با آنها مبارزه نماید.

توضیح: اسامی علمی گیاهان فقط برای اطلاع بیشتر فراگیران است و یادگیری آنها بجز ارقامی که نام فارسی ندارند، برای گذراندن این پیمانه مهارتی الزامی نیست.

<p>واحد کار: آشنایی با انواع و منشأ یوکا</p> <p>پیمانه مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسیوریا و برگ عبائی و سجافی</p> <p>شماره شناسایی: ۲۱۳۱۰۳۱۰ – ۲۱۱</p>	<p>شماره شناسایی: ۲۱۳۱۰۳۱۰ – ۲۱</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی</p> <p>شماره شناسایی: ۲۱۳۱۰۳۱۰ – ۲</p>
---	-------------------------------------	---

واحد کار اول:

آشنایی با انواع و منشأ یوکا

واحد کار: آشنایی با انواع و منشأ یوکا شماره شناسایی: ۲۱۱° - ۲۱۳۱۰۳۱°	پیمانه مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسیوریا و برگ عباری و سجافی شماره شناسایی: ۲۱ - ۲۱۳۱۰۳۱°	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ - ۲۱۳۱۰۳۱°
---	--	--

۱- اصل و منشأ

یوکا، گیاهی است از خانواده لیلیاسه که موطن اصلی آن، جنوب غربی قاره آمریکاست.

۲- انواع یوکا

واریته‌های مختلف یوکا از جنس *Yucca elephantipes* هستند (شکل ۱).

این جنس از یوکاها بدون خار یا تیغ هستند و به نام یوکای پا فیلی و خنجری معروف‌اند.

واریته‌های مهم این جنس عبارت‌اند:

۲-۱ یوکا جواهری Jewel Y.E.

۲-۲ یوکا پک Puck Y.E.

۲-۳ یوکا ابلق Variegata Y.E.

شکل ۱-۱

۳- خواص بtanیکی

- یوکا از گیاهان دیر رشد و دارای برگ‌های بزرگ کشیده نوک تیز شمشیری و ایستاده است.

- بتدریج که بر سن آن افزوده می‌شود برگ‌های پایین تر ریخته و ساقه آن لخت می‌گردد.

۱-۱ برگ: برگ‌های یوکا هنگامی که جوان هستند شفاف و مومند و با افزایش سن گیاه، برگ‌ها خشن می‌شوند.

۱-۲ گل: در مناطق گرمسیری ساقه گل دهنده، هر چند سال یک بار ظاهر می‌شود و گلهای سفید و کرمی به تعداد زیاد به شکل زنگوله‌ای کوچک و واژگون تولید می‌نماید ولی در آپارتمانها کمتر به گل می‌نشینند، گلهای در برخی ارقام معطرند.

- با حذف جوانه انتهایی یوکا، گیاه به صورت ۲ یا ۳ شاخه در می‌آید که از نظر زیبایی جلوه خاصی دارد.

نکته اینمی: برگ‌های این گیاه دارای لبه تیز و برنده است.

از این‌رو، در زمان کار با آنها، دستان خود را از آسیبهای احتمالی آن محافظت کنید.

<p>واحده کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر یوکا</p> <p>شماره شناسایی: ۲۱۲ – ۳۱۰۳۱۰۲</p>	<p>پیمانه مهارتی: اصول بروش یوکا و سانسیوریا و برگ عبائی و سجافی</p> <p>شماره شناسایی: ۲۱۰ – ۳۱۰۳۱۰۲۱</p>	<p>مهارت: بروش گیاهان آپارتمانی</p> <p>شماره شناسایی: ۲ – ۳۱۰۳۱۰۲۱</p>
--	---	--

واحد کار دوم:

شناسایی اصول داشت و تکثیر یوکا

<p>واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر یوکا شماره شناسایی: ۲۱۲ – ۳۱۰۳۱۰۲۱</p> <p>پیمانه مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسیوریا و برگ عبائی و سجافی شماره شناسایی: ۲۱ – ۳۱۰۳۱۰۲۱۳۱</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ – ۳۱۰۳۱۰۲۱۳۱</p>
--	--

شکل ۱-۲

۴- آب و هوا

۱-۴- دما: درجه حرارت مطلوب یوکا، بین ۱۳ تا ۲۷ درجه سانتیگراد است. برخی از انواع یوکا، در برابر سرما مقاوم هستند اما در زمستان باید حداقل دمای ۷ تا ۸ درجه را برای آنها فراهم نمود (گلخانه‌های سرد) (شکل ۱-۲). در تابستان لازم است آنها را خارج از اتاق در حیاط یا بالکن نگهداری نمود.

۲-۴- نور: انواع یوکا به محل پر نورِ فضای آزاد بجز نور مستقیم خورشید نیاز دارند.

۳-۴- رطوبت نسبی: انواع یوکا، به هوای تقریباً خشک (۱۰٪ یا بیشتر) نیاز دارند.

۴-۴- آبیاری: آبیاری یوکا در تابستان به فاصله دو تا سه روز یک بار و در زمستان هر ده روز یک بار کافی است.

۵- خاک

- مناسبترین خاک برای پرورش یوکا، خاک سبک و شنی است که دارای ۵٪ درصد مواد آلی باشد.

- به طور کلی یوکا به گلدان متوسط تا بزرگ با زهکشی کامل و خاک مرغوب نیاز دارد.

- تعویض گلدان یوکا هر دو سال یک بار در بهار توصیه می‌شود.

- در هنگام تعویض گلدان دقت نمایید که خاک آن کاملاً فشرده شود.

۶- کود

- گیاه مسن نیاز کودی چندانی ندارد ولی در گیاهان جوان لازم است آنها را با کودهای محلول شیمیایی هفته‌ای یک بار طبق دستور کارخانه سازنده، تقدیم نمایید.

<p>پیمانه مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسیوریا و برگ عبائی و سجافی</p> <p> واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر یوکا</p> <p>شماره شناسایی: ۲۱۲ – ۳۱۰۲۱۳۱</p>	<p>مehrat: پرورش گیاهان آپارتمانی</p> <p>شماره شناسایی: ۲ – ۳۱۰۲۱۳۱</p>
--	---

۷- آفات و امراض

۴- سیاه شدن کامل برگهای یک شاخه

علت: آبیاری زیاد

علاج: کاهش دفعات آبیاری تا خشک شدن سطح خاک گلدان و کنترل زهکش گلدان

۵- سفید شدن سطحی بعضی از برگها مخصوصاً در داخل گلخانه‌ها

علت: قارچ پیماری سفیدک

علاج: استفاده از قارچ کنها تا رفع علائم (طبق دستورالعمل)

۱- خشک شدن برگها در زمستان

علت: گرمی هوا

علاج: انتقال به محل خنک‌تر و مه‌باشی

۲- زرد شدن برگهای زیرین

علت: کافی نبودن نور

علاج: انتقال به محل پر نورتر

۳- پوشش بنبه‌ای سفید

علت: شبیک آردآلود

علاج: سمپاشی با سوموم حشره‌کش تا رفع علائم (طبق دستورالعمل)

شکل ۱-۳

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر یوکا شماره شناسایی: ۲۱۲ – ۰۳۱۰۲۱۳۱	پیمانه مهارتی: اصول بروش یوکا و سانسیوریا و برگ عبائی و سجافی شماره شناسایی: ۲۱ – ۰۳۱۰۲۱۳۱	مهارت: بروش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ – ۰۳۱۰۲۱۳۱
---	---	---

۸- تکثیر یا ازدیاد

- این گیاه از طریق کاشت بذر، پاجوش، قلمه ساقه و قلمه ریزوم تکثیر می شود.

۱-۸- ازدیاد با بذر: کاشت بذر معمولاً در بهار و دمای ۲۰ درجه سانتیگراد صورت می گیرد. این روش در عمل، رایج نمی باشد.

۲-۸- ازدیاد با پاجوش: در پای گیاه یوکا، نهالهای جدیدی بوجود می آید که می توانند آنها را با ریشه جدا نموده، در خاک مناسب بکارید تا گیاه جدیدی تولید شود. در صورتی که پاجوشها قادر ریشه باشند ابتدا آنها را در ماسه مرطوب ریشه دار نموده، سپس در خاک مناسب بکارید.

- گفتنی است این گیاه زمانی پاجوش تولید می کند که قسمت پا فیلی (قاعده ساقه) در داخل خاک بماند در حالی که اغلب، به خاطر زیبایی این قسمت را بیرون از خاک می گذارند.

۳- ازدیاد با قلمه ساقه:

۱-۸-۳-۱- از یوکا هایی که ساقه آنها بر هنر شده است می توانند قلمه هایی به طول ۸ تا ۱۰ سانتیمتر تهیه نمایند سپس دو طرف انتهایی قلمه را با چسب بیوند بیوشانید تا ویروسها و قارچها به آنها حمله نکنند.

۱-۸-۳-۲- قلمه ها را به طور افقی، طوری در ماسه شسته قرار دهید که نصف قطر آنها داخل ماسه و نصف دیگر، بیرون باشد (شکل ۱-۴).

۱-۸-۳-۳- روی قلمه ها را با نایلون بیوشانید تا رطوبت آن حفظ شود.

- بعد از ریشه دار شدن و جوانه زدن می توانند آنها را به گلدانهای اصلی که حاوی خاک مناسب یوکا است منتقل نمایند.

۴- ازدیاد یوکا با قلمه ریزوم: از قسمت زیر زمینی یوکا نیز می توانند قلمه ریزوم تهیه نمایند و با قرار دادن آن به طور خواهید در ماسه مرطوب، اقدام به تکثیر و بدست آوردن گیاه جدید کنید؛ هر چند که این روش نیز معمول نیست.

شکل ۱-۴

<p>پیمانه مهارتی: اصول بروش یوکا و سانسیوریا و برگ عبائی و سجافی</p> <p>واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر یوکا</p> <p>شماره شناسایی: ۲۱۲ – ۳۱۰۳۱۲</p>	<p>پیمانه مهارتی: اصول بروش یوکا و سانسیوریا و برگ عبائی و سجافی</p> <p>شماره شناسایی: ۲۱ – ۳۱۰۳۱۲</p>	<p>مهارت: بروش گیاهان آپارتمانی</p> <p>شماره شناسایی: ۲ – ۳۱۰۳۱۲</p>
---	--	--

۸- قلمه انتهایی نوک ساقه: مدتی پس از سربرداری یوکا، نهالهای کوچکی در انتهای آن پدیدار می‌گردد که می‌توانند آنها را در بهار از گیاه مادر جدا کرده، در ماسه مرطوب بکارید. بعد از ریشه‌دار شدن، نهالها را به گلدان با ترکیب مناسب خاک انتقال دهید.

<p>واحد کار: آشنایی با انواع و منشأ سانسیوریا</p> <p>پیمانه مهارتی: اصول بروشر یوکا و سانسیوریا و برگ عبائی و سجافی</p> <p>شماره شناسایی: ۲۱۳۰۳۱۰ – ۲۱۳</p>	<p>شماره شناسایی: ۲۱۳۱۰۳۱۰ – ۲۱۳</p>	<p>مهارت: بروشر گیاهان آپارتمانی</p> <p>شماره شناسایی: ۲ – ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>
---	--------------------------------------	---

واحد کار سوم:

آشنایی با انواع و منشأ سانسیوریا

<p>و اند کار: آشنایی با انواع و منشأ سانسیوریا پیمانه مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسیوریا و برگ عبائی و سجافی شماره شناسایی: ۲۱۳۰۳۱۰ - ۲۱۳</p>	<p>پیمانه مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسیوریا و برگ عبائی و سجافی شماره شناسایی: ۲۱۳۰۳۱۰ - ۲۱۳</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ - ۲۱۳۰۳۱۰</p>
--	--	---

شکل ۵-۱

شکل ۶-۱

۹- اصل و منشأ سانسیوریا (Sansevieria)
گیاهی است بومی آفریقای جنوبی که به صورت بوته‌ای روش دارد (شکل ۱-۵).

۱۰- انواع سانسیوریا
۱- S. Cylindrica: این گونه، بومی آفریقای جنوبی و دارای برگ‌های استوانه‌ای است.

۲- S. Stuckyi: گونه‌ای است بومی رودزیا با ساقه کوتاه و خزنه که برگ‌های استوانه‌ای آن به ارتفاع بیش از ۹ سانتیمتر می‌رسد.

۳- S. trifaciata: این گونه بومی آفریقاست، و از سایر گونه‌ها محبوبیت پیشتری دارد و به «Snake plant» معروف است. این گونه دارای برگ‌های سرنیزه‌ای و گوشتشی است که تا ارتفاع ۱۴۰ سانتیمتر می‌رسد. رنگ برگها سبز تیره با رگه‌های عرضی سفید مایل به خاکستری است. گلهای سبز روشن تا سفید آن، جذاب نیستند ولی عطر خوشی منشر می‌کنند.

۴- S.t. laurantii: گونه فوق دارای واریته‌ای است با برگ‌های سبز با نوارهای روشن افقی که بخار برگ‌های شمشیری شکل با حاشیه طلایی اش پرورش داده می‌شود (شکل ۱-۵).

۵- S. hahni: این گونه، پا کوتاه و دارای برگ‌های چرمی و خاکستری رنگ است. دارای واریته‌ای با حاشیه زرد طلایی است (شکل ۱-۶).

<p>واحد کار: آشنایی با انواع و منشأ سانسیوریا پیمانه مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسیوریا و برگ عبائی و سجافی شماره شناسایی: ۲۱۳۰۳۱۰ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ - ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>
--	--

شکل ۱-۷-۱

شکل ۱-۷-۲

۱۱- خواص بتانیکی

- گیاهی است دائمی ریزوم دار از خانواده لاله (Liliaceae) که به خاطر برگهای زیبا، مستقیم، سخت و شمشیر مانندش پرورش می‌یابد.

۱-۱- برگها: سانسیوریاها گیاهانی برگ زینتی هستند. گونه‌ها و واریته‌های این جنس دارای تنوع زیادی از نظر اندازه و رنگ برگ است.

برگها در سانسیوریاها ضخیم، مستقیم، سخت و شمشیر مانند است که نوع ابلق آن جلب توجه بیشتری می‌نماید (شکل ۱-۷-۱).

۱-۲- گل: گلها در این جنس جذاب نبوده ولی عطر دل‌انگیزی در هوا منتشر می‌نمایند.

۱-۳- ساقه: گیاه فاقد ساقه بوده و برگها مستقیماً از روی ریزومها خارج می‌شوند.

۱-۴- ریشه: ریشه‌ها زرد رنگ، که از ریزوم منشعب می‌شوند (شکل ۱-۷-۲).

<p>و احد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر سانسیوریا</p> <p>شماره شناسایی: ۲۱۴ – ۳۱۰۲۱۲</p>	<p>پیمانه مهارتی: اصول پرورش بوكا و سانسیوریا و برگ عبائی و سجافی</p> <p>شماره شناسایی: ۲۱ – ۳۱۰۲۱۲</p>	<p>مهارت: بروزش گیاهان آپارتمانی</p> <p>شماره شناسایی: ۲ – ۳۱۰۲۱۲</p>
--	---	---

و احد کار چهارم:

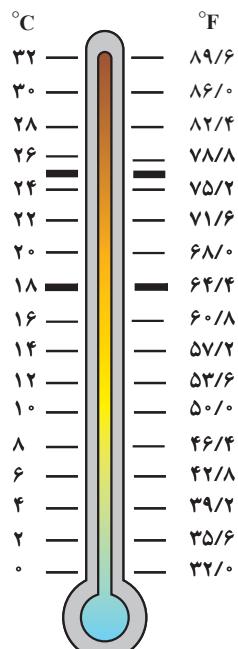
شناسایی اصول داشت و تکثیر سانسیوریا

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر سانسیوریا پیمانه مهارتی: اصول پرورش بوکا و سانسیوریا و برگ عبائی و سجافی شماره شناسایی: ۲۱۴ – ۰۳۱۰۲۱۳۱	پیمانه مهارتی: اصول پرورش بوکا و سانسیوریا و برگ عبائی و سجافی شماره شناسایی: ۲۱ – ۰۳۱۰۲۱۳۱	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ – ۰۳۱۰۲۱۳۱
--	--	--

۱۲- آب و هوا

با توجه به موطنِ این گیاه که کشورهای آفریقایی است، می‌توانید آن را در شرایط مختلف نوری، آبی و خاکی پرورش دهید. این گیاه نسبت به شرایط ناساعد محیطی مقاوم است و می‌توانید در نقاط مختلف منزل آن را پرورش دهید.
در مناطقی که سرمای زمستانه وجود نداشته باشد می‌توانید از این گیاه در باغهای صخره‌ای استفاده کنید. در زمستان چنانچه در جای خنک از آن نگهداری می‌کنید، از دادن آب زیاد به گیاه خودداری کنید. زیرا آب زیاد سبب پوسیدگی ریشه گیاه می‌شود.

۱۲-۱- دما: سانسیوریا، گیاهی است که در هوای گرم و در درجه حرارت ۱۸-۲۵ بهتر رشد می‌کند و به درجه حرارت‌های زیر صفر حساس است (شکل ۱-۸).

شکل ۸-۱

<p>واحده کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر سانسیوریا</p> <p>شماره شناسایی: ۲۱۴ – ۰۳۱۲۱۰</p>	<p>پیمانه مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسیوریا و برگ عبائی و سجافی</p> <p>شماره شناسایی: ۲۱ – ۰۳۱۰۲۱۲۱۰</p>	<p>مehrat: پرورش گیاهان آپارتمانی</p> <p>شماره شناسایی: ۲ – ۰۳۱۰۲۱۰۲۱۲۱۰</p>
--	--	--

۱۲-۲- نور: سانسیوریاها، عموماً در محلهای روشن رشد خوبی دارند ولی در محلهای کم نور منازل نیز می‌توانند این گیاهان را پرورش دهید زیرا مقاومت نسبی بالایی دارند.

۱۲-۳- آبیاری: گیاه سانسیوریا تا حدودی به بیماریهای قارچی حساس است لذا بهتر است در آبیاری آن دقت نمود. در تابستان به آبیاری بیشتری نیاز دارد.

۱۳- خاک

سانسیوریا را می‌توانند در انواع خاکها پرورش دهید زیرا گیاه مقاومی است ولی بهترین رشد را در خاکهای سننی لومی دارد.

گیاهی است که عموماً در اکثر خاکها رشد خوبی دارد. ولی در مخلوطهای کاشت بدون خاک رشد خوبی ندارد.

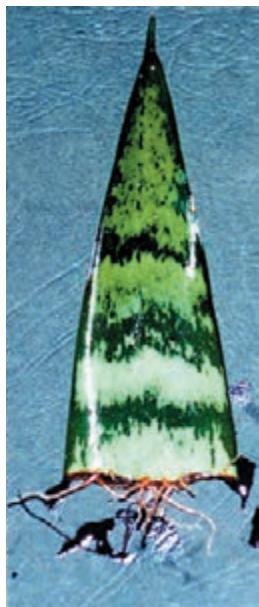
۱۴- ازدیاد

تکثیر این گیاه به طریق غیرجنSSI و به صورتهای قلمه‌زدن و تقسیم بوته صورت می‌گیرد.

۱۴-۱- قلمه برگ:

۱۴-۱- برگها را به قسمتهایی که طول هر کدام حدود ۱۰ سانتیمتر است برشید و به طور عمودی در مخلوطی از تورب و ماسه پرلیت و یا ماسه خالص بکاری و در گلخانه گرم (۱۸ درجه) قرار دهید.

۱۴-۲- بهتر است روی آنرا با صفحهٔ شیشه‌ای پوشانید تا زودتر ریشه‌دار شود. بدین طریق پس از چند هفته قلمه‌ها ریشه‌دار شده، جوانه می‌زنند. این طریقه از دیگر بسیار راحت است (شکل ۱-۹). ولی چنانچه از ارقامی که دارای کناره‌های زرد رنگ‌اند قلمه برگ تهیه کنید گیاهانی بدست می‌آیند که حاشیه زرد رنگ ندارند. زیرا جوانه از قسمت میانی سبز رنگ

شکل ۱-۹

<p>واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر سانسیوریا</p> <p>شماره شناسایی: ۲۱۴ – ۳۱۰۲۱۳۱</p>	<p>پیمانه مهارتی: اصول بروش یوکا و سانسیوریا و برگ عبائی و سجافی</p> <p>شماره شناسایی: ۲۱ – ۳۱۰۲۱۳۱</p>	<p>مهارت: بروش گیاهان آپارتمانی</p> <p>شماره شناسایی: ۲ – ۳۱۰۲۱۳۱</p>
--	---	---

شكل ۱-۱۰

آنها تشکیل می‌شود و قسمت زرد رنگ در تشکیل جوانه نقشی ندارد (شیمر^۱) (شکل ۱-۱۱).

۱۴-۲ - تقسیم بوته: در بهار به هنگام تعویض گلدان می‌توانید این کار را به ترتیب زیر انجام دهید.

شكل ۱-۱۱-۱

۱۴-۲-۱ - زمانی که طول برگها در ارقام پا بلند به ۲۰ سانتیمتر و در ارقام پا کوتاه به ۱۰ سانتیمتر رسید، در ارديبهشت تا شهریور ماه می‌توانید گیاه پایه مادری را از گلдан خارج نمایید (شکل ۱-۱۱-۱).

۱- شیمر: به اختلاف بافت‌های کنار هم در اثر جهش سلولهای غیر جنسی اطلاق می‌شود.

<p>پیمانه مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسیوریا و برگ عبائی و سجافی واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر سانسیوریا شماره شناسایی: ۲۱۴ – ۳۱۰ – ۲۱۳۱</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ – ۳۱۰ – ۲۱۳۱</p>
---	--

شکل ۱-۱۱-۲

۱۴-۲-۲ - گیاهی را که خارج نموده اید با چاقو یا قیچی
باغبانی از محل طوفه به چند قسمت تقسیم نمایید (شکلهای
۱-۱۱-۳ و ۱-۱۱-۱).

۱۴-۲-۳ - هر دو تا سه گیاهچه را در یک گلدان با
ترکیب خاکی مناسب بکارید (شکل ۱-۱۱-۴).

توجه: مزیت این طریقه از دیاد نسبت به سایر روشها در
این است که ارقام ابلق صفت، ابلقی کناره برگهای خود را حفظ
می کنند.

شکل ۱-۱۱-۴

شکل ۱-۱۱-۳

مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی

شماره شناسایی: ۲۱۳۱۰۳۱۰۲

پیمانه مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسیوریا و برگ عبائی و سجافی

شماره شناسایی: ۲۱۴۰۳۱۰۲۱

شماره شناسایی: ۲۱۳۱۰۳۱۰۲۱

شماره شناسایی: ۲۱۳۱۰۳۱۰۲۱

۱۵—آفات و امراض

شکل ۱۲ - ۱

واحد کار: آشنایی با انواع و منشأ برگ عبائی شماره شناسایی: ۲۱۵ – ۳۱۰۳۱۳۱۰	پیمانه مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسیوریا و برگ عبائی و سجافی شماره شناسایی: ۲۱ – ۳۱۰۳۱۳۱۰	مهارت: بروز گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ – ۳۱۰۳۱۳۱۰
--	---	--

واحد کار پنجم:

آشنایی با انواع و منشأ برگ عبائی

واحد کار: آشنایی با انواع و منشأ برگ عبائی
شماره شناسایی: ۲۱۵ – ۲۱۳۰۳۱۰

پیمانه مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسیوریا و برگ عبائی و سجافی
شماره شناسایی: ۲۱ – ۲۱۳۱۰۳۱۰

مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی
شماره شناسایی: ۲ – ۲۱۳۱۰۳۱۰

شکل ۱-۱۳

شکل ۱-۱۴

شکل ۱-۱۵

۱۶- اصل و منشأ

برگ عبائی گیاهی ریزوم دار و بوته‌ای و برگ زینتی از خانواده سوسنیها (Liliaceae) است.

این گیاه که از دیرباز مورد استفاده زینتی داشته، بومی چین است و تحمل شرایط نامساعد محیطی را دارد (شکل ۱-۱۳).

۱۷- انواع برگ عبائی (Aspidistra elatior)

- این گیاه تنها دارای یک گونه با دو رقم ابلق و معمولی است.

- در ایران، گونه معمولی آن، بیشتر از رقم، ابلق دیده می‌شود (شکل ۱-۱۴).

۱۸- خواص بتانیکی

۱۸-۱- ریشه: برگ عبائی، دارای ریشه‌های منشعب و زرد رنگ است (شکل ۱-۱۵-۱).

<p>واحد کار: آشنای با انواع و منشأ برگ عبائی</p> <p>پیمانه مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسیوریا و برگ عبائی و سجافی</p> <p>شماره شناسایی: ۲۱۵ – ۳۱۰۳۱ – ۲۱۳۱۰۳۱</p>	<p>پیمانه مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسیوریا و برگ عبائی و سجافی</p> <p>شماره شناسایی: ۲۱ – ۳۱۰۳۱ – ۲۱۳۱۰۳۱</p>	<p>مهارت: بروش گیاهان آپارتمانی</p> <p>شماره شناسایی: ۲ – ۳۱۰۳۱ – ۲۱۳۱۰۳۱</p>
--	--	---

شكل ۱-۱۵-۲

۱۸-۲- ساقه: این گیاه، قادر ساقه حقیقی است و دارای ریزومهای کوتاهی است که برگها از روی آنها خارج می‌شوند به طوری که به نظر می‌رسد برگها از درون خاک خارج شده‌اند. برگها دائمی و همیشه سبزند (شکل ۱-۱۵-۲).

۱۸-۳- برگ: برگها قاعده‌ای مستطیلی- سرنیزه‌ای به طول ۴۰ تا ۵۰ سانتیمتر، عریض و چرمی و دارای دمبرگ طویل و رقمی با برگهای ابلق است.

۱۸-۴- گل: گل در این گیاه کوچک، بنفش رنگ با دمگل کوتاه که در سطح گلدانها ظاهر شده، جنبه زینتی ندارد.

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر برگ عبائی شماره شناسایی: ۲۱۶ – ۳۱۰۳۱۲	پیمانه مهارتی: اصول پرورش بوکا و سانسیوریا و برگ عبائی و سجافی شماره شناسایی: ۲۱ – ۳۱۰۳۱۲۱۳	مهارت: بروزش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ – ۳۱۰۳۱۲۱۳
--	--	--

واحد کار ششم:

شناسایی اصول داشت و تکثیر برگ عبائی

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر برگ عبائی
شماره شناسایی: ۲۱۶ - ۳۱۰ - ۲۱۳۱

پیمانه مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسیوریا و برگ عبائی و سجافی
شماره شناسایی: ۲۱ - ۳۱۰ - ۲۱۳۱

مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی
شماره شناسایی: ۲ - ۳۱۰ - ۲۱۳۱

۱۹- آب و هوا

- به طور کلی برگ عبائی طالب آب و هوای مرطوب و مکانهای سایه است با این همه، نسبت به شرایط نامساعد محیطی مقاومت نسبی خوبی دارد.

۱-۱۹- دما: نسبت به دمای کم بسیار مقاوم است به طوری که دمای حدود صفر را تحمل می کند.
بهترین دما برای رشد مناسب آن حدود ۱۱ درجه می باشد (شکل ۱-۱۶).

۲-۱۹- نور: از نظر نیاز نوری یکی از کم توقع ترین گیاهان است ولی در نور غیر مستقیم بهترین رشد را دارد.
اگر مدت زمان طولانی در محل کم نور قرار گیرد مقاومت نسبتاً خوبی دارد.

۳-۱۹- رطوبت نسبی: نسبت به مه پاش بویژه در تابستان واکنش خوبی نشان می دهد.

۴-۱۹- آبیاری: از نظر آبیاری، این گیاه در تابستان به دو تا سه بار در هفته و در زمستان به هر دو هفته یک بار آبیاری نیاز دارد.

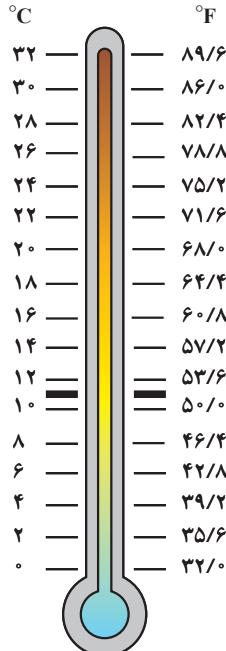
۲۰- خاک و کود

برگ عبائی به خاکی غنی نیاز دارد که با توجه به دستور العمل زیر می توانید آنرا تهیه کنید.

- خاک باعچه $\frac{1}{3}$ + $\frac{1}{3}$ ماسه + $\frac{1}{3}$ کمبوست یا کود پوسیده

برای تقویت گیاه از طریق تغذیه مصنوعی با کودهای شیمیایی محلول در آب مخصوص گیاهان زینتی هر دو هفته یک بار طبق دستور محلول پاشی نمایید.

- ارقام ابلق در خاکهای فقیر نیز رشد نسبتاً خوبی دارند.

شکل ۱-۱۶

<p>واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر برگ عبائی</p> <p>شماره شناسایی: ۲۱۶ – ۳۱°۲۱۰ – ۲۱۳۱</p>	<p>پیمانه مهارتی: اصول بروش یوکا و سانسیوریا و برگ عبائی و سجافی</p> <p>شماره شناسایی: ۲۱ – ۳۱°۲۱۰ – ۲۱۳۱</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی</p> <p>شماره شناسایی: ۲ – ۳۱°۲۱۰ – ۲۱۳۱</p>
--	---	--

شکل ۱-۱۷-۱

۲۱- ازدیاد

با توجه به اینکه این گیاه دارای ریزومهای سطحی است می‌توانند آن را با تقسیم ریزوم یا تقسیم بوته در بهار، طبق دستور زیر، تکثیر نمایید.

۲۱- ۱- گیاه پایه مادری را از گلدان خارج نمایید (شکل

۱-۱۷-۱).

شکل ۱-۱۷-۲

۲۱- ۲- بوته را از محل طوفه با چاقوی تیز یا فیچی

bagabani به چند قسمت تقسیم کنید (شکل ۱-۱۷-۲).

شکل ۱-۱۷-۳

۲۱- ۳- هر قسمت را در گلدانی با ترکیب خاکی مناسب

قرار دهید (شکل ۱-۱۷-۳).

<p>واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر برگ عبائی</p> <p>شماره شناسایی: ۲۱۶ – ۳۱۰۲۱۳۱</p>	<p>پیمانه مهارتی: اصول بروش یوکا و سانسیوریا و برگ عبائی و سجافی</p> <p>شماره شناسایی: ۲۱ – ۳۱۰۲۱۳۱</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی</p> <p>شماره شناسایی: ۲ – ۳۱۰۲۱۳۱</p>
--	---	--

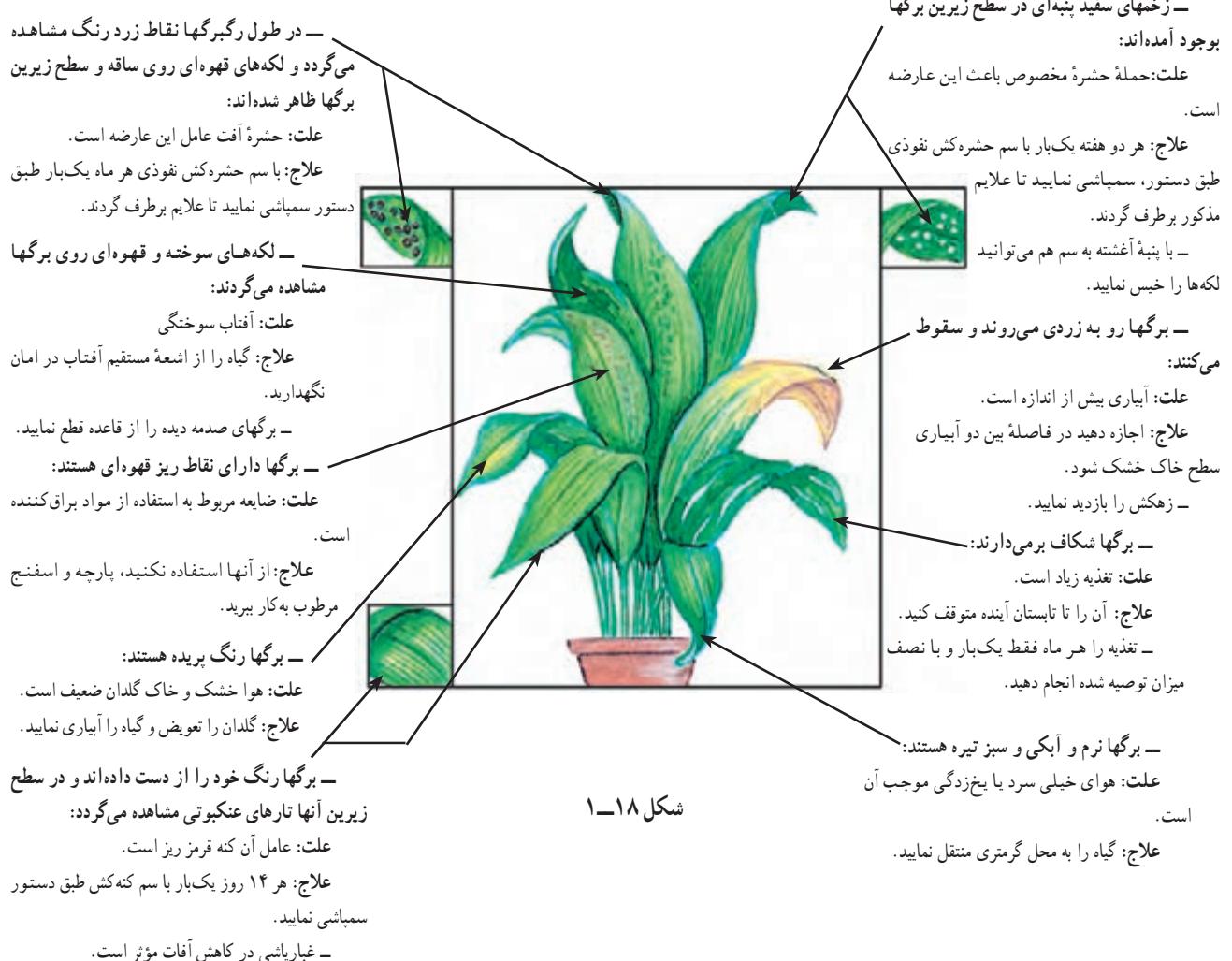
۲۱-۴ - گلدانها را به مدت ۱۵ روز در محل سایه و خنک قرار دهید و در ساعات گرم روز مه پاشی نمایید (شکل ۱-۱۷-۴).

۲۱-۵ - سپس آنها را به محل اصلی در منازل منتقل کنید و یا برای فروش ارائه دهید.

شکل ۱-۱۷-۴

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر برگ عبائی شماره شناسایی: ۲۱۶ – ۳۱۰۲۱۰۲۱۳۱	پیمانه مهارتی: اصول بورش یوکا و سانسیوریا و برگ عبائی و سجافی شماره شناسایی: ۲۱ – ۳۱۰۲۱۰۲۱۳۱	مهارت: پورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ – ۳۱۰۲۱۰۲۱۳۱
--	---	---

۲۲-آفات و امراض

شکل ۱-۱۸

پیمانه مهارتی: اصول بروش یوکا و سانسیوریا و برگ عبائی و سجافی واحد کار: آشنایی با انواع و منشأ سجافی شماره شناسایی: ۲۱۷ – ۲۱۰۳۱۰۲۱	شماره شناسایی: ۲۱ – ۲۱۰۳۱۰۲۱ پیمانه مهارتی: اصول بروش یوکا و سانسیوریا و برگ عبائی و سجافی	مهارت: بروش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ – ۲۱۰۳۱۰۲۱
--	---	---

واحد کار هفتم:

آشنایی با انواع و منشأ سجافی

<p>واحده کار: آشنایی با انواع و منشأ سجافی</p> <p>بیمانه مهارتی: اصول پرورش بوکا و سانسیوریا و برگ عباری و سجافی</p> <p>شماره شناسایی: ۲۱۷ – ۲۱۳۱۰۳۱۰</p>	<p>مهاارت: پرورش گیاهان آپارتمانی</p> <p>شماره شناسایی: ۲۱۳۱۰۳۱۰ – ۲۱۲۱۰۳۱۰</p>
---	---

شکل ۱-۱۹

۲۳- اصل و منشأ

- سجافی گیاهی علفی، بوته‌ای، سریع الرشد و برگ زینتی از خانواده سوسنیها یا لیلیاسه (Liliaceae) است که در مناطق گرم آمریکا، آفریقا و اروپا می‌روید.

- به علت وضعیت بخصوص برگها که حالت آویزان شده دارند می‌توانید از آنها در سبدهای آویزان استفاده کنید (شکل ۱-۱۹).

- این گیاه برای کشت در آب مناسب است.

- ضمناً به این گیاه «برگ گندمی» هم می‌گویند.

۲۴- انواع سجافی

این گیاه دارای انواع سبز و ابلق است و حدود ۶۰ گونه دارد. ولی در ایران تنها گونه ch. comosom پرورش داده می‌شود.

۲۵- خواص بتانیکی

۲۵-۱- ریشه: سجافی، دارای اندام زیرزمینی گوشتی است، ریشه‌ها غده‌ای، دوکی شکل و سفید رنگ هستند (شکل ۱-۲۰-۱).

شکل ۱-۲۰-۱

۲۵-۲- برگ: برگ‌های سجافی به طول ۳۰ سانتیمتر، نواری شکل و آویزان هستند که جنبه زینتی به گیاه داده است.

معمولاً برگ‌ها هم به رنگ سبز ساده و هم به رنگ سبز با خطوطی کرم رنگ که به گیاه حالت ابلق می‌دهد می‌بینید (شکل ۱-۲۰-۲).

۲۵-۳- گل: گل در این گیاه کوچک به رنگ زرد یا سفید است که جنبه زینتی ندارد.

- گلها بر روی ساقه گدھنده که منتهی به گیاهچه می‌شوند می‌رویند.

شکل ۱-۲۰-۲

۲۵-۴- ساقه: این گیاه فاقد ساقه حقیقی است و برگ‌های آن مستقیماً از روی ساقه کوتاه سطحی می‌رویند (شکل ۱-۲۰-۲).

<p>واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر سجافی</p> <p>پیمانه مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسیوریا و برگ عبائی و سجافی</p> <p>شماره شناسایی: ۲۱۸ – ۳۱۰۲۱۲۱</p>	<p>پیمانه مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسیوریا و برگ عبائی و سجافی</p> <p>شماره شناسایی: ۲۱ – ۳۱۰۲۱۲۱</p> <p>شماره شناسایی: ۲ – ۳۱۰۲۱۲۱</p>
--	--

واحد کار هشتم:

شناسایی اصول داشت و تکثیر سجافی

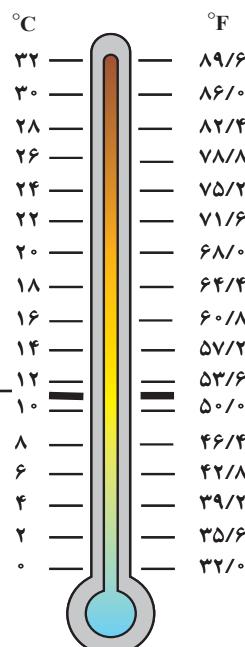
واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر سجافی
شماره شناسایی: ۲۱۸ – ۳۱۰۱۳۲

پیمانه مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسیوریا و برگ عبائی و سجافی
شماره شناسایی: ۲۱ – ۳۱۰۱۳۲

مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی
شماره شناسایی: ۲ – ۳۱۰۱۳۲

۲۶- آب و هوا

– به طور کلی با توجه به موطن اصلی آن، طالب آب و هوای
گرم است، پس بهتر است گلدان را در محلهای گرم منزل قرار
دهید.

شكل ۱-۲۱

۱-۲۶- دما: سجافی، نسبت به دمای کم بسیار مقاوم است به طوری که، دمای حدود صفر درجه را به خوبی تحمل می کند.

– بهترین دما برای رشد مناسب آن، حدود ۱۱ درجه سانتیگراد می باشد (شکل ۱-۲۱).

۲-۲۶- نور: از نظر نیاز نوری کم توقع است ولی اگر گلدان سجافی را نزدیک پنجره بگذارد به نحوی که از نور غیرمستقیم استفاده کند بهترین محل را برای رشد آن انتخاب کرده اید.

– اگر مدت طولانی آنرا در محل کم نوری قرار دهید برگها به رنگ سبز تیره درآمده و نوار سفید وسط برگها در نوع ابلق محو می شود.

۳-۲۶- رطوبت نسبی: اگر در روزهای تابستان دمای محیط بیش از ۱۵°C است بهتر است مه پاشی بر روی برگها را روزانه انجام دهید.

۴-۲۶- آبیاری: در تابستان دو تا سه بار در هفته و در زمستان هفته‌ای یک بار آبیاری کافیست.

۲۷- خاک و کود

ترکیب مناسب خاک، برای سجافی با توجه به ریشه‌های گوشتشی که دارد کمی سنگین‌تر از سایر گیاهان آپارتمانی است و با توجه به دستور العمل زیر می‌توانید آن را تهیه نمایید (شکل ۱-۲۲).

$$\text{خاک باعچه } \frac{1}{3} + \text{ ماسه } \frac{1}{3} + \text{ کمپوست } \frac{1}{3}$$

شكل ۱-۲۲

<p>پیمانه مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسیوریا و برگ عبائی و سجافی شماره شناسایی: ۲۱۸ – ۲۱۰۳۱۰۲۱۳۱</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ – ۲۱۰۳۱۰۲۱۳۱</p>
---	--

– برای تقویت گیاه از طریق تغذیه مصنوعی، آن را با کودهای شیمیایی محلول در آب مخصوص گیاهان زینتی هر دو هفته یک بار طبق دستور محلول پاشی نمایید.

۲۸- ازدیاد

شكل ۱-۲۳-۱

شكل ۱-۲۳-۲

شكل ۱-۲۳-۳

از آنجا که سجافی گیاهی سریع الرشد است از طریق ریشه دار کردن گیاهچه های کوچکی که روی ساقه های مسن آن ظاهر می شوند و نیز از راه تقسیم بوته، قابل تکثیرند بدین منظور به ترتیب زیر اقدام نمایید.

۱- ۲۸-۱- تکثیر بوسیله گیاهچه:

۱- ۲۸-۱-۱- به تعداد گیاهچه های کوچکی که روی ساقه های گلدهنده مسن آن ظاهر شده اند گلدانهای استکانی تهیه نمایید (شکل ۱-۲۳-۱).

۱- ۲۸-۱-۲- در این گلданها، ترکیب خاکی مناسب، مطابق دستور العمل شماره ۲۷، بریزید.

۱- ۲۸-۱-۳- گلدانهای حاوی خاک مناسب را کنار پایه مادری بگذارید و انتهای گیاهچه ها را روی سطح خاک گلданها قرار دهید.

۱- ۲۸-۱-۴- کمی خاک روی محل اتصال گیاهچه به ساقه گلدهنده بریزید (شکل ۱-۲۳-۲).

۱- ۲۸-۱-۵- پس از جوانه زدن، گیاهچه ریشه دار را از پایه مادری قطع کنید.

۱- ۲۸-۱-۶- حال گلدانهای حاوی گیاهچه ها را به مدت ۱۵ روز در محل سایه و خنک قرار دهید و سپس به محل اصلی در منازل منتقل دهید (شکل ۱-۲۳-۳).

<p>پیمانه مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسیوریا و برگ عبائی و سجافی شماره شناسایی: ۲۱۸ – ۳۱۰۳۱۰۲۱</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ – ۳۱۰۳۱۰۲۱۳۱</p>
---	--

شکل ۱-۲۴

۱-۲۸-۷ – می‌توانید گیاهچه‌ها را از پایه مادری جدا نموده، در ظروف آب ریشه‌دار نمایید و سپس در گلدان بکارید (شکل ۱-۲۴).

شکل ۱-۲۵

۱-۲۸-۲ – تقسیم بوته:

۱-۲۸-۱ – گیاه پایه مادری را از گلدان خارج نمایید (شکل ۱-۲۵-۱).

شکل ۱-۲۵-۲

۱-۲۸-۲ – بوته را از محل طوفه با چاقوی تیز یا قیچی با غبانی، بسته به بزرگی بوته به چند قسمت تقسیم نمایید (شکل ۱-۲۵-۲).

شکل ۱-۲۵-۳

۱-۲۸-۳ – هر قسمت را در گلدانی با ترکیب خاکی شماره ۲۷، بکارید (شکل ۱-۲۵-۳).

۱-۲۸-۴ – گلدانها را به مدت ۱۰ تا ۱۵ روز در محل سایه و خنکی قرار داده، در ساعات گرم روز مهپاشی نمایید.

۱-۲۸-۵ – سپس آنها را به محل اصلی در منازل منتقل کنید و یا برای فروش ارائه دهید.

مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی

شماره شناسایی: ۲ - ۲۱۳۱۰۳۱۰

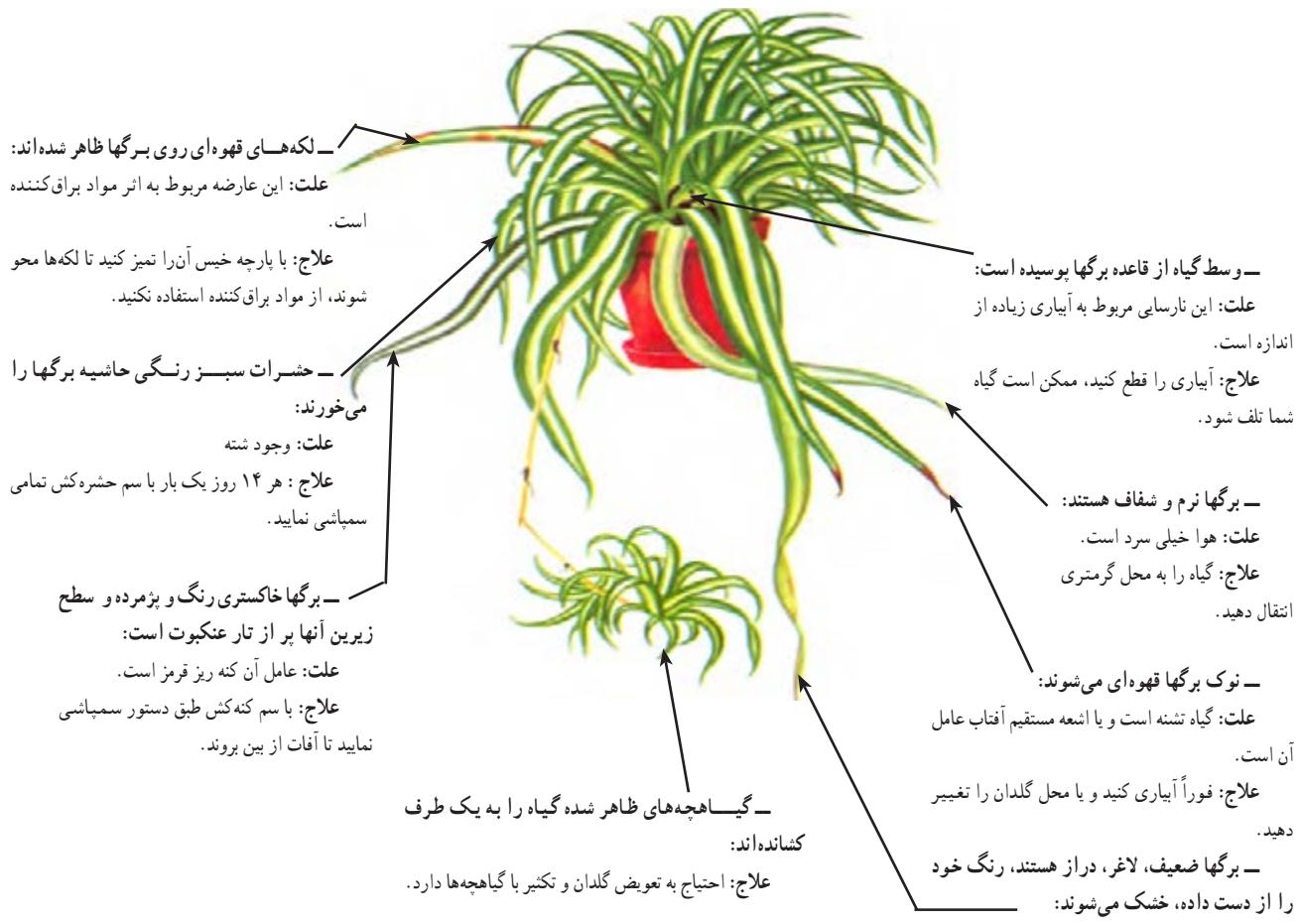
واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر سجافی

شماره شناسایی: ۲۱۸ - ۲۱۳۱۰۳۱۰

پیمانه مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسیوریا و برگ عبائی و سجافی

شماره شناسایی: ۲۱ - ۲۱۳۱۰۳۱۰

۲۹ - آفات و امراض

شکل ۱-۲۶

<p>و اهد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر سجافی</p> <p>پیمانه مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسیوریا و برگ عبائی و سجافی</p> <p>شماره شناسایی: ۲۱۸ – ۰۳۱۰۲۱۲</p>	<p>شماره شناسایی: ۲۱ – ۰۳۱۰۲۱۲</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی</p> <p>شماره شناسایی: ۲ – ۰۳۱۰۲۱۲</p>
---	------------------------------------	--

آزمون نهایی

۱- یوکاها از دسته گیاهان سریع الرشد محسوب می‌شوند؟

بلی   خیر

۲- حداقل دما برای نگهداری یوکا در زمستان ..... سانتیگراد است؟

الف - ۷ تا ۸ درجه   ب - ۳ درجه   ج - ۵ درجه   د - ۲ درجه

۳- دوره آیاری هر ۱۰ روز یک بار در زمستان برای یوکا مناسب است؟

بلی   خیر

۴- در مورد اصل و منشأ و خانواده یوکا توضیح دهید.

۵- گلهای یوکا چه رنگی هستند و به چه شکلی دیده می‌شوند؟ یوکا در چه شرایطی کمتر تولید گل می‌کند؟

۶- زمان مناسب جداسازی قلمه‌های انتهایی نوک ساقه در یوکا ..... است.

۷- کدام نوع خاک برای پرورش یوکا مناسب‌تر است؟

الف - سنگین و دارای مواد آلی   ب - شنی خالص

ج - هوموس خالص   د - سبک و شنی دارای ۵٪ مواد آلی

۸- سانسیوریا بومی ..... است.

۹- ریشه سانسیوریا کدام اندام است؟

الف - پیاز   ب - ریزوم   ج - غده

د - هیچکدام   ۱۰- سانسیوریا بهترین ریشه را در چه نوع خاکهایی تولید می‌کند؟

۱۱- چرا گیاهان حاصل از قلمه برگهایی که دارای کناره‌های زرد رنگ هستند حاشیه زرد ندارند؟

۱۲- گندیدگی برگها نشان‌دهنده بیماری ..... است که با محدود کردن ..... می‌توان از آن جلوگیری

کرد.

۱۳- برگ عبائی دارای چند گونه است؟

۱۴- به طورکلی برگ عبائی طالب چگونه آب و هوایی است؟

۱۵- برگ عبائی از نظر نیاز نوری یکی از کم توقع‌ترین گیاهان است.

بلی   خیر

<p>پیمانه مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسیوریا و برگ عبائی و سجافی</p> <p> واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر سجافی</p> <p>شماره شناسایی: ۲۱۸ – ۳۱۰۲۱۰۲۱۳۱</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی</p> <p>شماره شناسایی: ۲ – ۳۱۰۳۱۰۲۱۳۱</p>
--	---

۱۶- برگ عبائی نسبت به مه‌پاش، بویژه در تابستان، واکنش خوبی نشان نمی‌دهد؟

بلی خیر

۱۷- عالیم هوای خشک و ضعف خاک گلدان در برگ عبائی چیست؟

الف - ریزش برگها

ج - برگ سوتگی

ب - رنگ پریدگی برگها

د - خشکی برگها

۱۸- سجافی در کدام مناطق می‌روید؟

الف - آمریکا

ج - آفریقا

ب - اروپا

د - هر سه

۱۹- سجافی برای کشت در آب مناسب نیست

بلی خیر

۲۰- در چه صورتی ممکن است برگهای سجافی به رنگ سبز تیره درآمده، نوار سفید وسط برگها در نوع
ابلق محو شود؟

۲۱- ترکیب خاکی مناسب برای سجافی با توجه به ریشه‌های آن باید کمی ..... از خاک سایر گیاهان
آپارتمانی باشد.

۲۲- می‌توان گیاهچه‌های سجافی را پس از جداسازی از پایه مادری در آب نیز ریشه‌دار نمود؟

بلی خیر

<p>پیمانه مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسیوریا و برگ عباتی و سجافی</p> <p>واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر سجافی</p> <p>شماره شناسایی: ۲۱۸ – ۰۳۱۰۲۱۳۱</p>	<p>پیمانه مهارتی: اصول پرورش یوکا و سانسیوریا و برگ عباتی و سجافی</p> <p>شماره شناسایی: ۲۱ – ۰۳۱۰۲۱۳۱</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی</p> <p>شماره شناسایی: ۲ – ۰۳۱۰۲۱۳۱</p>
---	---	---

پاسخ پیش آزمون

- ۱- فورساز
- ۲- د
- ۳- مرگ گیاه
- ۴- الف
- ۵- بلی

پاسخ آزمون نهایی

- ۱- خیر

۲- الف

۳- بلی

۴- منشأ: جنوب غربی قاره آمریکا. خانواده: لیلیاسه

۵- گلهای سفید و کرمی رنگ. شکل: زنگولهای کوچک. در آپارتمانها

۶- بهار

۷- د

۸- آفریقای جنوبی

۹- ب

۱۰- شنی لومی

۱۱- زیرا جوانه از قسمت میانی سبز رنگ آن بوجود آمده است.

۱۲- قارچی - آبیاری

۱۳- یک گونه

۱۴- مرطوب

۱۵- بلی

۱۶- خیر

۱۷- ب

۱۸- د

۱۹- خیر

۲۰- اگر مدت طولانی در محل کم نوری قرار گیرد.

۲۱- سنگین تر

۲۲- بلی

پیمانه مهارتی: توانایی بروش فیکوس شماره شناسایی: ۲۱۳۱۰۳۱۰ - ۲۲	مهارت: بروش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲۱۳۱۰۳۱۰ - ۲۲
---	--

فهرست

۴۰	هدف کلی
۴۱	پیش آزمون
۴۲	هدفهای رفتاری
۴۳	واحد کار اول: آشنایی با انواع و منشأ فیکوس
۴۴	۱- اصل و منشأ
۴۴	۲- انواع فیکوس
۴۷	۳- خواص بتانیکی
۴۸	واحد کار دوم: شناسایی اصول داشت و تکثیر فیکوس
۴۹	۴- آب و هوا
۴۹	۵- خاک
۴۹	۶- کود
۵۰	۷- آفات و امراض
۵۱	۸- تکثیر و ازدیاد
۵۷	آزمون نهایی
۵۸	پاسخ پیش آزمون
۵۸	پاسخ آزمون نهایی

پیمانه مهارتی: توانایی پرورش فیکوس

شماره شناسایی: ۲۲ - ۳۱۰۳۱۰۲

مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی

شماره شناسایی: ۲۲ - ۳۱۰۳۱۰۲

پیمانه مهارتی

توانایی پرورش فیکوس

هدف کلی

پرورش و تکثیر و نگهداری انواع فیکوس زیر نظر متخصص

پیش نیاز: اصول پرورش گیاهان آپارتمانی

جدول زمانبندی	
ساعت عملی	ساعت نظری
۳۶	۴

پیش آزمون

۱- کدام گیاه آپارتمانی (از نظر فتوپریودیسم) بی تفاوت است؟

- الف - آلاماندا   ب - ختمی   ج - گاردنیا
د - سیکلامن

۲- کدام گونه از لامپها، طیفی شبیه نور خورشید ایجاد می کنند؟

- الف - جیوهای   ب - التهابی + مهتابی   ج - مهتابی
د - التهابی

۳- احساس چربی در برگ گیاهان آپارتمانی از علایم بارز ... گیاه است.

۴- اگر pH خاک بین ۶/۵ تا ۶ باشد فلوراید قابل جذب گیاهان نیست. بلی خیر

۵- دمای آب آبیاری گیاهان آپارتمانی در زمستان نباید از ۵°C کمتر باشد. بلی خیر

مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی

شماره شناسایی: ۲۱۳۱۰۳۱۰-۲۲

پیمانه مهارتی: توانایی پرورش فیکوس

شماره شناسایی: ۲۲-۲۱۳۱۰۳۱۰

هدفهای رفتاری: فراگیر با گذراندن این پیمانه مهارتی، باید بتواند:

- ۱- انواع فیکوسها را نام ببرد.
- ۲- خصوصیات ظاهری انواع فیکوسها را توضیح دهد.
- ۳- خواص گیاهشناسی فیکوسها را توضیح دهد.
- ۴- شرایط آب و هوایی و نگهداری فیکوسها را توضیح دهد.
- ۵- مخلوط خاک مناسب برای کشت و پرورش فیکوسها را آماده کند.
- ۶- مخلوط مناسب پرورش فیکوسها را با کودهای مناسب تهیه نماید.
- ۷- آفات و بیماریهای فیکوسها را به کمک متخصص بشناسد و با آنها مبارزه نماید.
- ۸- فیکوسها را به کمک خوابانیدن هوایی شاخه و قلمه زدن، زیر نظر متخصص، تکثیر نماید.

توضیح: اسامی علمی گیاهان فقط برای اطلاع پیشتر فراگیر است و یادگیری آنها به جز ارقامی که نام فارسی ندارند، برای گذراندن این پیمانه مهارتی الزامی نیست.

واحد کار: آشنایی با انواع و منشأ فیکوس شماره شناسایی: ۲۲۱ – ۰۳۱۰۲۱۳	پیمانه مهارتی: توانایی بروز فیکوس شماره شناسایی: ۲۲ – ۰۳۱۰۰۳۱۳۱	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ – ۰۳۱۰۰۳۱۳۱
---	---	--

واحد کار اول:

آشنایی با انواع و منشأ فیکوس

و اند کار: آشنایی با انواع و منشأ فیکوس شماره شناسایی: ۲۲۱ – ۲۱۳۱۰۳۱۰	پیمانه مهارتی: توانایی پرورش فیکوس شماره شناسایی: ۲۲ – ۲۱۳۱۰۳۱۰	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ – ۲۱۳۱۰۳۱۰
--	--	--

شكل ۱-۲

شكل ۲-۲

۱- اصل و منشأ

فیکوسها از خانواده مورآسه (تیره انجیر) هستند.
زادگاه اصلی آنها جنگلهای استوایی قاره آسیا و آمریکای
شمالی و استرالیا می‌باشد.
فیکوسها دسته بزرگ گیاهی‌اند که بیش از ۶۰۰ گونه دارند.

۲- انواع فیکوس

۲-۱- فیکوس جنگلی برگ‌ریز (*F. pumila – minima*)
که به «فیکوس پیچ» نیز شهرت دارد. دارای برگ‌های ریز و به
شکلهای کم و بیش قلبی شکل و ساقه‌های مفتولی نازک می‌باشد.
در گلخانه‌ها از دیواره‌ها بالا می‌رود و نظیر عشقه،
رشد و نمو می‌کند (شکل ۲-۱).

۲-۲- فیکوس پیچ (*F. pumila repens*) : به علت
آویزان بودن برگ‌های قلبی شکل و چرمی و براق که ساقه‌های گیاه
را کاملاً می‌پوشاند در سبد آویزان مورد استفاده قرار می‌گیرد.
این گونه بسیار سریع الرشد است و در صورت وجود قیم
یا داربست مانند عشقه خود را به بالا می‌کشاند و دارای واریته‌های
ابلق نیز می‌باشد (شکل ۲-۲).

مناسب مکانهای نیم سایه روشن می‌باشد زیرا از نور زیاد
گریزان است.

واحد کار: آشنایی با انواع و منشأ فیکوس شماره شناسایی: ۲۲۱ – ۲۱۳۱۰۳۱۰	پیمانه مهارتی: توانایی پرورش فیکوس شماره شناسایی: ۲۲ – ۲۱۳۱۰۳۱۰	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ – ۲۱۳۱۰۳۱۰
---	--	--

شكل ۲-۳

۲-۳- فیکوس معمولی (*F. elastica robusta*)

در نوع معمولی فیکوس، برگها چرم‌گونه و براق و زیبا هستند که طول آنها به ۳۰ سانتیمتر یا بیشتر می‌رسد.
 - برگها غالباً به صورت متناوب قرار می‌گیرند.
 - این نوع فیکوس بسیار مناسب برای نگهداری در منزل است و شرایط اتاقهای سرد و کم نور را تحمل می‌کند گرچه محیط گرم و مرطوب را ترجیح می‌دهد (شکل ۲-۳).

شكل ۲-۴

۲-۴- فیکوس ابلق درخت کائوچوی ابلق

(*F. elastica var. variegata*): برگهای شبیه فیکوس معمولی دارد با این تفاوت که لبه‌های برگها کم و پیش شیری تا کرمزنگ است (شکل ۲-۴).

واحد کار: آشنایی با انواع و منشأ فیکوس شماره شناسایی: ۲۲۱ – ۲۱۳۱۰۳۱۰	پیمانه مهارتی: توانایی بروز فیکوس شماره شناسایی: ۲۲ – ۲۱۳۱۰۳۱۰	مهارت: بروز گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ – ۲۱۳۱۰۳۱۰
---	---	---

۲-۵- فیکوس آلمانی (*F. elastica*): دارای برگهای

ضخیم‌تر از فیکوس معمولی و بیضی شکل می‌باشد که به فیکوس آلمانی یا هندی نیز معروف است و چون قد آنها زیاد بلند نمی‌شود به همین جهت ممتاز‌تر است (شکل ۲-۵).

شکل ۲-۵

۶- فیکوس برگ تبریزی (فیکوس مقدس) (*F. religiosa*)

در این گونه، برگ‌ها شبیه برگ‌های صنوبر و تبریزی است با این تفاوت که کمی ضخیم‌تر و نوک باریک آن کشیده‌تر است (شکل ۶-۶).

۷- فیکوس بنجامینا یا انجیرگریان (*F. benjamina*)

یکی از زیباترین گیاهان آپارتمانی ویژه سایه یا مکانهای سریوشیده می‌باشد.

برگ‌های آن سبز روشن و بیضی شکل نوک تیز است. شاخه‌های آن دارای خاصیت ارتجاعی و به حالت آویزان و مجنون است.

واریته‌های ابلق آن با برگ‌های سبز و سفید کرمی، اخیراً در ایران بروز می‌یابد.

ارتفاع این گونه در طبیعت به ۲ متر می‌رسد و بدلیل اینکه بیش از حد نیاز آب جذب می‌کند و آب اضافی را به صورت قطراتی از نوک برگها دفع می‌نماید بدین لحاظ به فیکوس گریان هم شهرت دارد.

شکل ۶-۶

واحد کار: آشنایی با انواع و منشأ فیکوس شماره شناسایی: ۲۲۱ – ۰۳۱۰۲۱۳	پیمانه مهارتی: توانایی برورش فیکوس شماره شناسایی: ۲۲ – ۰۳۱۰۲۱۳	مهارت: برورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ – ۰۳۱۰۲۱۳
--	---	---

شکل ۲-۷

۲-۸- فیکوس برگ ویلونی : (F. pandurata) F. Lyrata

برگهایش درشت، براق، بالبه موجدار و شبیه ویلون با رگبرگهای برجسته سفید رنگ است.

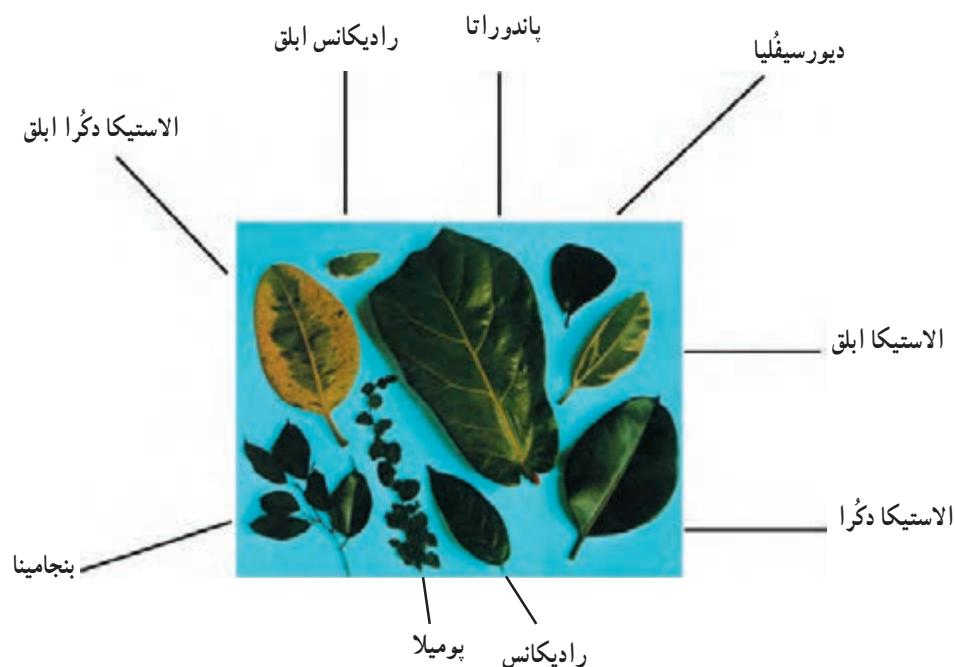
این نوع مناسب نگهداری در محیطهای گرم و مرطوب است (شکل ۲-۷).

۳- خواص بtanیکی

۱- نوع: این گیاه، دارای گونه‌های مختلف از قبیل برگ پهن، برگ ریز و غیره می‌باشد در سایه آفتاب از رشد بهتری برخوردار است و به روشنایی نسبی نیاز ندارد.

۲- ساقه: ساقه‌ها خشبي، نیمه‌خشبي و مفتولی رونده می‌باشند. دارای شیرابه مخصوص هستند که در نتیجه زخمی شدن ساقه از آنها جاری می‌شود.

۳- برگ: برگهای فیکوسها، همیشه سبز هستند و به اشکال درختی، درختچه و بالارونده دیده می‌شوند (شکل ۲-۸).

شکل ۲-۸

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر فیکوس شماره شناسایی: ۲۲۲ – ۳۱۰۳۱۰۲۱	پیمانه مهارتی: توانایی پرورش فیکوس شماره شناسایی: ۲۲ – ۳۱۰۳۱۰۲۱	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ – ۳۱۰۳۱۰۲۱
--	--	--

واحد کار دوم:

شناسایی اصول داشت و تکثیر فیکوس

<p>و اند کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر فیکوس شماره شناسایی: ۲۲۲ - ۳۱۰ - ۲۱۳۱</p>	<p>پیمانه مهارتی: توانایی پرورش فیکوس شماره شناسایی: ۲۲ - ۳۱۰ - ۲۱۳۱</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ - ۳۱۰ - ۲۱۳۱</p>
---	--	--

۵- خاک

- فیکوسها در خاک غنی از مواد آلی و کود پوسیده دامی سریعاً رشد و نمو می کنند.

۱- برای تهیه خاک مناسب باید ترکیب خاک شامل $\frac{1}{3}$ خاک با غچه + $\frac{1}{3}$ خاکبرگ پوسیده + $\frac{1}{3}$ کود پوسیده دامی باشد.
- هر دو سال یک مرتبه، در فصل بهار، خاک گلدان را عوض نمایید. پس از اینکه گیاه تنومند شد نیازی به تعویض گلدان نخواهد داشت فقط هر چند ماه یک مرتبه خاک سطحی گلدان را سیخک زده، با کود شیمیایی کامل آن را تقویت کنید.

۶- کود

- خاک گلدان فیکوس باید از نظر مواد آلی و معدنی غنی باشد.

- کوددهی به صورت محلول پاشی از طریق به کار بُردن یک کود کامل و کودهای میکرو فقط در زمان رشد و نمو فیکوسها توصیه می شود.

- در صورتی که به دلیل درجه حرارت محیط یا هر عامل دیگر، رشد فیکوسها متوقف شود کودپاشی خصوصاً با غلاظت زیاد باعث سوختگی برگهای جدید می گردد.

توجه: بنابراین در فصل بهار و تابستان هر یک تا دو ماه یک بار تغذیه با کودهای شیمیایی محلول در آب، برای این گیاهان لازم است.

۴- آب و هوا

۱- درجه حرارت: فیکوسها در گرمای معتدل بخوبی رشد و نمو می کنند و دمای مطلوب آنها بین ۱۳ تا ۲۹ درجه سانتیگراد است.

۲- نور: در نور متوسط تا زیاد، بخوبی رشد و نمو می کنند به طوری که این گیاهان در جنگلها، در سایه درختان دیگر بخوبی رشد و نمو می کنند. در منازل هم، نور کم و حرارت متغیر اتفاقها را تحمل می نمایند.

- البته بهتر است برای انواع درختی، محل پر نور ساختمان و برای سایر انواع، محل سایه را انتخاب کنید.

۳- رطوبت هوا: فیکوسها به رطوبت نسبی ۲۵ تا ۵۰ درصد نیاز دارند به همین دلیل بهتر است هر چند وقت یک بار، سطح برگها را با اسفنج مرطوب پاک نمایید تا ضمن تمیز و براق نمودن برگها که جلوه خاصی به زیبایی گیاه می بخشد رطوبت نسبی مورد نیاز آنها نیز تأمین گردد.

- در ارقام برگ ریز نیز می توانید با اسپری کردن آب بر روی برگها، مخصوصاً در فصول گرم سال، نیاز رطوبتی آنها را تأمین کنید.

۴- آبیاری: نیاز آبی فیکوس متوسط است به طوری که در فاصله بین دو آبیاری باید سطح خاک گلدان خشک گردد. ضمناً نسبت به زیادی و سردی آب حساس است و رعایت نکردن این نکته، باعث ریزش برگها می شود.

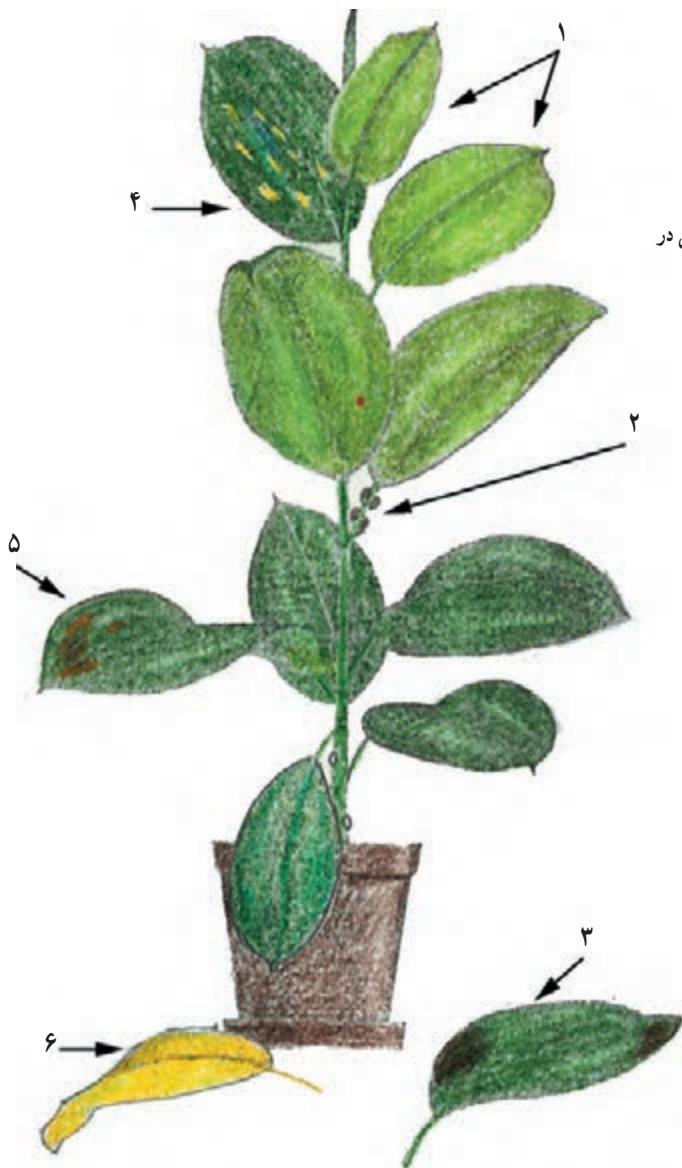
توجه: در آبیاری فیکوسها هرگز آنها را غرقاب نکنید.

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر فیکوس
شماره شناسایی: ۲۲۲ - ۳۱۰ ۳۱۰ ۲۱۳۱

پیمانه مهارتی: توانایی پرورش فیکوس
شماره شناسایی: ۲۲ - ۳۱۰ ۳۱۰ ۲۱۳۱

مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی
شماره شناسایی: ۲ - ۳۱۰ ۳۱۰ ۲۱۳۱

۷- آفات و امراض

۱- رنگ بریدگی برگها و بد شکل شدن آنها

علت: کمبود مواد غذایی و زیادی نور

علاج: تغذیه هر دو هفته یک بار (طبق دستور) و انتقال گیاه به محل کم نورتر

۲- ظهور لکه های قهوه ای بر جسته روی دمبرگ و اطراف رگیگ اصلی در پشت برگ

علت: وجود آفت شپشک

علاج: سپاپشی با سوم حشره کش

(طبق دستور) و تمیز نمودن برگها با پارچه

۳- ظهور لکه های قهوه ای در برگها و سقوط ناگهانی آنها

علت: سردی هوا

علاج: گلدان را به محل گرمتری منتقل کنید.

۴- وجود لکه های زرد و سفید در روی برگ

علت: وجود کنه قرمز در پشت برگ

علاج: سپاپشی با سوم کنه کش (طبق دستور)

۵- وجود لکه های سوخته روی برگها

علت: غباریابی در آفتاب صورت گرفته

علاج: گیاه را در معرض نور مستقیم قرار ندهید.

۶- زرد شدن و سقوط برگهای پایینی

علت: آبیاری بیش از نیاز

علاج: در فاصله بین دو آبیاری بگذارید سطح خاک خشک شود.

- این عارضه در گیاهان مسن طبیعی است.

شكل ۲-۹

و اند کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر فیکوس
شماره شناسایی: ۲۱۳۱۰۳۱۰ - ۲۲۲

پیمانه مهارتی: توانایی پرورش فیکوس
شماره شناسایی: ۲۱۳۱۰۳۱۰ - ۲۲

مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی
شماره شناسایی: ۲۱۳۱۰۳۱۰ - ۲

شکل ۲-۱۰-۱

۸- تکثیر و ازدیاد

۱-۸-۱- ازدیاد از راه قلمه: در این روش با استفاده از قلمهٔ انتهایی که حداقل دارای یک برگ و سه جوانه می‌باشد می‌توانید فیکوس را تکثیر نمایید.

۱-۸-۲- برش با قطع زیرین قلمه‌ها را درست در زیر یک جوانه انجام دهید (شکل ۲-۱۰-۱).

شکل ۲-۱۰-۲

۲-۱-۸-۱- برگ‌های تحتانی را قطع کنید (شکل ۲-۱۰-۲).

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر فیکوس شماره شناسایی: ۲۱۳۱۰۳۱۰ – ۲۲۲	پیمانه مهارتی: توانایی پرورش فیکوس شماره شناسایی: ۲۱۳۱۰۳۱۰ – ۲۲	مهارت: برورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲۱۳۱۰۳۱۰ – ۲
--	--	--

شكل ۲-۱۰-۳

۸-۱-۳ قلمه‌ها را به مدت ۲۴ ساعت در هوای آزاد قرار دهید تا شیره‌گیاهی آنها خارج شود یا قسمت تحتانی را به مدت یک تا دو روز در داخل آب قرار دهید تا شیره قلمه خارج گردد زیرا این شیره مانع ریشه‌دار شدن قلمه‌ها می‌شود از این رو، حتماً باید طبق روش بالا از بین برود (شکل ۲-۱۰-۳).

شكل ۲-۱۰-۴

۸-۱-۴ آنگاه قلمه‌ها را در بستری از ماسه شسته بکارید.

۸-۱-۵ در وسط بستر کشت آمده که از جنس ماسه شسته می‌باشد سوراخی بیش از قطر قلمه ایجاد کنید (شکل ۲-۱۰-۴).

شكل ۲-۱۰-۵

۸-۱-۶ سپس قلمه آماده را در سوراخ ایجاد شده در داخل بستر کشت قرار دهید (شکل ۲-۱۰-۵).

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر فیکوس شماره شناسایی: ۲۱۳۱۰۳۱۰ - ۲۲۲	پیمانه مهارتی: توانایی پرورش فیکوس شماره شناسایی: ۲۱۳۱۰۳۱۰ - ۲۲	مهارت: بروز گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲۱۳۱۰۳۱۰ - ۲
--	--	---

شكل ۶-۱۰

۷-۸-۱- سپس اطراف آن را با دو انگشت فشار دهید
تا قلمه در جای خود مستقر شود و با ماسه در تماس کامل باشد
(شکل ۶-۱۰).

۷-۸-۲- در صورتی که حرارت بستر کاست ۲۵ تا ۳۰ درجه سانتیگراد باشد به ریشه‌زایی قلمه‌ها کمک می‌کند. در شرایط مناسب رطوبت و حرارت و نور، ریشه قلمه‌ها پس از ۳ هفته ظاهر می‌شود.

۷-۸-۳- بعد از ریشه‌دار شدن، گیاه را در گلدانهای نشایی کشت نماید و مدتی در شرایط گرم و مرطوب نگهداری کنید.

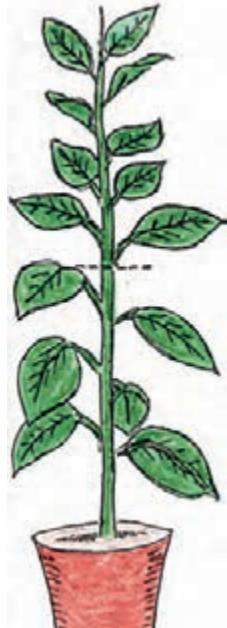
۷-۸-۴- زمان انجام تکثیر از راه قلمه، فروردین ماه است.

۷-۸-۵- چون قلمه‌های فیکوس تقریباً به سختی ریشه‌دار می‌شوند بهتر است از هورمونهای ریشه‌زایی (طبق دستور) استفاده نمایید.

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر فیکوس
شماره شناسایی: ۲۲۲ – ۳۱۰۲۱۳۱

پیمانه مهارتی: توانایی پرورش فیکوس
شماره شناسایی: ۲۲ – ۳۱۰۲۱۳۱

مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی
شماره شناسایی: ۲ – ۳۱۰۲۱۳۱

شکل ۲-۱۱-۱

شکل ۲-۱۱-۲

شکل ۲-۱۱-۳

۲-۸-۲- ازدیاد از راه خوابانیدن هوایی:

۱- این طرز ازدیاد در ایران چندان رواج ندارد.

۲- پایه‌های مادری فیکوس را که در گلدانهای بزرگ پرورش داده‌اید سر برداری نمایید و در محل نسبتاً خنک نگهداری کنید تا شاخه‌های محکمی تولید کند و زمانی که طول شاخه‌ها به ۱۵ تا ۲۰ سانتیمتر رسید از آنها برای خوابانیدن هوایی، به صورت زیر عمل نمایید (شکل ۲-۱۱-۱).

<p>واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر فیکوس شماره شناسایی: ۲۲۲ – ۲۱۳۱۰۳۱</p>	<p>پیمانه مهارتی: توانایی پرورش فیکوس شماره شناسایی: ۲۲ – ۲۱۳۱۰۳۱</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ – ۲۱۳۱۰۳۱</p>
---	---	---

شکل ۲-۱۱-۴

شیاری را که ایجاد شده است با مانعی مثلًایک چوب
کبریت یا مقداری خزه (ترجیحاً آغشته به هورمون ریشه تراش) باز
نگهدارید (شکل ۲-۱۱-۴).

شکل ۲-۱۱-۵

۸-۲-۵ سپس با یک ماده‌ای که رطوبت را به خوبی به
خود جذب می‌کند (مثل خزه) محل زخم را کاملاً بپوشانید. با
یک پاکت پلاستیکی دو سر باز دور خزه را بپوشانید (شکل
۲-۱۱-۵).

شکل ۲-۱۱-۶

۸-۲-۶ درب کیسه پلاستیکی را از پایین محکم ببندید
(شکل ۲-۱۱-۲) و از بالا خزه را آبیاری نمایید (خزه را همیشه
مرطب نگهدارید) (شکل ۲-۱۱-۶).

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر فیکوس شماره شناسایی: ۲۱۳۱۰۳۱۰ – ۲۲۲	پیمانه مهارتی: توانایی برورش فیکوس شماره شناسایی: ۲۱۳۱۰۳۱۰ – ۲۲	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲۱۳۱۰۳۱۰ – ۲
--	--	--

شكل ۲-۱۱-۷

۲-۸-۷- در صورت سنگینی شاخه فیکوس، استفاده از یک قیم توصیه می شود.

۲-۸-۸- پس از ظاهر شدن ریشه های سفید رنگ از لابلای خزه ها شاخه را از زیر محل ریشه داده قطع کنید (شکل ۲-۱۱-۷) و نهال جوان را که دارای چند برگ است در گلدانهای نشایی کشت نمایید (شکل ۲-۱۱-۸).

۲-۸-۹- باید زخمها وارد شده به پایه های مادری را با چسب پیوند بپوشانید تا شیره گیاهی به خارج جربان نیابد.

۲-۸-۱۰- این نوع تکثیر را می توانید در ماههای آخر زمستان و اوایل بهار انجام دهید.

شكل ۲-۱۱-۸

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر فیکوس شماره شناسایی: ۲۲۲ – ۰۳۱۰۲۱۳۱	پیمانه مهارتی: توانایی پرورش فیکوس شماره شناسایی: ۲۲ – ۰۳۱۰۲۱۳۱۰	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ – ۰۳۱۰۲۱۳۱۰
--	---	---

آزمون نهایی

- ۱- فیکوسها در چه نوع خاکی سریعاً رشد و نمو می کنند؟
 ۲- وجود لکه های زرد بر روی برگها، علامت وجود... در ... برگ است.
 ۳- رنگ پریدگی و بد شکل شدن برگها در فیکوسها به دلیل کمبود مواد غذایی و زیادی نور است.
- بلی خیر
- ۴- ریشه زایی قلمه های فیکوس در شرایط مناسب ۸ هفته طول می کشد. بلی خیر
- ۵- مناسب ترین زمان برای ازدیاد فیکوس به روش خوابانیدن هوایی چه فصلی است؟
- الف - اوآخر پاییز
ب - اوآخر تابستان
ج - اوآخر زمستان و اوایل بهار
د - اوآخر پاییز و اوایل زمستان
- ۶- نیاز آبی فیکوس چقدر است؟
- الف - زیاد   ب - کم
ج - متوسط   د - خیلی زیاد
- ۷- فیکوسها همیشه سبز هستند. بلی خیر
- ۸- کدام یک از انواع فیکوسها برگ پهن است؟
- الف - پومیلا   ب - پاندوراتا
ج - رادیکانس   د - بنجامینا
- ۹- فیکوس برگ ویلونی مناسب نگهداری در محیطهای گرم و مرطوب نیست. بلی خیر
- ۱۰- فیکوسها از خانواده ..... هستند.

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکنیک فیکوس شماره شناسایی: ۲۱۳۱۰۳۱۰ - ۲۲۲	پیمانه مهارتی: توانایی برورش فیکوس شماره شناسایی: ۲۱۳۱۰۳۱۰ - ۲۲	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲۱۳۱۰۳۱۰ - ۲
--	--	--

پاسخ پیش آزمون

۱- ج

۲- ب

۳- تشنگی

۴- بله

۵- بله

پاسخ آزمون نهایی

۱- غنی از مواد آلی و کود پوستیده دامی

۲- کنه قرمز - پشت

۳- بله

۴- خیر

۵- ج

۶- ج

۷- بله

۸- ب

۹- خیر

۱۰- انجیر (موراسه)

فهرست

۷۵	۱۱- انواع بنت القنسول	۶۰	هدف کلی
۷۵	۱۲- خواص بتانیکی	۶۱	پیش آزمون
۷۶	واحد کار چهارم: شناسایی اصول داشت و تکثیر بنت القنسول	۶۲	هدفهای رفتاری
۷۶	واحد کار اول: آشنایی با انواع و منشأ کروتون	۶۳	واحد کار دوم: آشنایی با انواع و منشأ کروتون
۷۷	۱- آب و هوا	۶۴	۱- اصل و منشأ
۷۸	۲- خاک و کود	۶۴	۲- انواع کروتون
۷۹	۳- خواص بتانیکی	۶۶	۳- خواص بتانیکی
۸۱	واحد کار دوم: شناسایی اصول داشت و تکثیر کروتون	۶۶	واحد کار دوم: شناسایی اصول داشت و تکثیر کروتون
۸۲	۴- آب و هوا	۶۸	۴- آب و هوا
۸۴	۵- خاک	۶۹	۵- خاک
۸۵	۶- کود	۷۰	۶- کود
۸۶	۷- آبیاری	۷۰	۷- آبیاری
۸۶	۸- آفات و امراض	۷۱	۸- آفات و امراض
۸۷	۹- تکثیر و ازدیاد	۷۲	۹- تکثیر و ازدیاد
	واحد کار سوم: آشنایی با انواع و منشأ بنت القنسول	۷۴	واحد کار سوم: آشنایی با انواع و منشأ بنت القنسول
	۱۰- اصل و منشأ	۷۵	۱۰- اصل و منشأ

پیمانه مهارتی: اصول پرورش کروتونها و بنت القنصلها
شماره شناسایی: ۲۳۰۳۱۰۲۱

مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی
شماره شناسایی: ۲۱۳۱۰۳۱۰۲

پیمانه مهارتی

اصول پرورش کروتونها و بنت القنصلها

هدف کلی

پرورش و تکثیر و نگهداری انواع کروتونها و بنت القنصلها زیر نظر متخصص

پیش‌نیاز: اصول پرورش گیاهان آپارتمانی

جدول زمانبندی	
ساعت عملی	ساعت نظری
۴۰	۵

مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی

شماره شناسایی: ۲۱۳۱۰۳۱۰ - ۲

پیمانه مهارتی: اصول پرورش کروتونها و بنت القنسووها

شماره شناسایی: ۲۳ - ۲۱۳۱۰۳۱

پیش آزمون

۱- آیا می توانید همه گیاهان آپارتمانی را که از یک خانواده اند در شرایط مساوی از نظر نیاز نوری، حرارتی و رطوبتی، نگهداری کنید؟

بلی خیر

۲- برگهای کدام دسته از گیاهان زیر جنبه زینتی دارد؟

الف - آهار، هورتانسیا، شمعدانی

ب - کروتون، فیکوس، یوکا، شفلرا

ج - رز، هورتانسیا، اطلسی

د - بنفسه، آهار، لاله

۳- کدام گروه از گیاهان، آفتاب‌دوست هستند؟

الف - نباتات گوشتی

ج - نباتاتی که گلشان مورد توجه است.

ب - نباتات برگ رنگین

د - همه موارد

۴- گیاهان در نور سبز تنها فتوسنتز انجام نمی‌دهند.

۵- بنت القنسول یک گیاه روز بلند است.

خیر

بلی

خیر

بلی

هدفهای رفتاری: فرآگیر با گذراندن این پیمانه مهارتی، باید بتواند:

- ۱- انواع کروتون را نام ببرد.
- ۲- خصوصیات ظاهری کروتونها را توضیح دهد.
- ۳- خواص گیاهشناسی کروتونها را توضیح دهد.
- ۴- شرایط آب و هوایی و نگهداری کروتونها را توضیح دهد.
- ۵- مخلوط خاک مناسب برای کشت و پرورش کروتونها را، زیر نظر متخصص، تهیه نماید.
- ۶- کروتونها را با کودهای شیمیایی محلول، زیر نظر متخصص، تغذیه نماید.
- ۷- تعویض گلدان و خاک مناسب کروتونها را، زیر نظر متخصص، انجام دهد.
- ۸- آفات و بیماریهای کروتون را به کمک متخصص شناسایی نموده، با آنها مبارزه کند.
- ۹- کروتونها را از راه قلمه و خوابانیدن هوایی، زیر نظر متخصص، تکثیر نماید.
- ۱۰- انواع بنت القنسولها را نام ببرد.
- ۱۱- خصوصیات ظاهری بنت القنسولها را توضیح دهد.
- ۱۲- خواص گیاهشناسی بنت القنسولها را توضیح دهد.
- ۱۳- شرایط آب و هوایی و نگهداری بنت القنسولها را توضیح دهد.
- ۱۴- مخلوط خاک مناسب برای کشت و پرورش بنت القنسولها را زیر نظر متخصص تهیه نماید.
- ۱۵- بنت القنسولها را از راه قلمه شاخه تکثیر نماید.
- ۱۶- بنت القنسولها را در سال دوم مجدداً به گل بنشاند.
- ۱۷- آفات و امراض بنت القنسولها را به کمک متخصص شناسایی نموده، با آنها مبارزه نماید.

توضیح: اسامی علمی گیاهان فقط برای اطلاع بیشتر فرآگیر است و یادگیری آنها بجز ارقامی که نام فارسی ندارند، برای گذراندن این پیمانه مهارتی الزامی نیست.

واحد کار: آشنایی با انواع و منشأ کروتون شماره شناسایی: ۲۳۱ – ۳۱۰۲۱	پیمانه مهارتی: اصول پرورش کروتونها و بنت القنصلها شماره شناسایی: ۲۳ – ۳۱۰۲۱	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ – ۳۱۰۲۱
---	--	---

واحد کار اول:

آشنایی با انواع و منشأ کروتون

واحد کار: آشنایی با انواع و منشأ کروتون شماره شناسایی: ۲۲۱ – ۳۱۰۲۱۳۰	پیمانه مهارتی: اصول پرورش کروتونها و بنت القنسولها شماره شناسایی: ۲۳ – ۳۱۰۲۱۳۰	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ – ۳۱۰۲۱۳۰
---	---	---

شکل ۱-۳

۱- اصل و منشأ

این گیاه بومی جنوب شرقی آسیاست و در این مناطق به صورت درخت و درختچه و پرچین می‌رود (شکل ۱-۳).

۲- انواع کروتون

این گیاهان، با رنگهای جالب و متنوع خود جلوه خاصی به محیط زندگی می‌بخشند.

- در موطن اصلی خود به صورت پرچینهای دلفریب و زیبایی جلوه‌گرند و ارتفاع آنها از سه متر تجاوز می‌کند.
ارتفاع این گیاهان در شرایط گلخانه‌ای، متوجه از ۷۰ سانتیمتر و گسترش آن به ۴۰ سانتیمتر می‌رسد.

واریته‌های مختلف کروتونهای امروزی از جنس Codiaeum Varigatum Pictum هستند که اهم آن عبارت‌اند از:

۱- کروتون آکیوبا C.V Aucubaefolia
آن به شکل برگ آکیوبا می‌باشد.

۲- کروتون ممتاز C.V Excellent (شکل ۲-۱-۳).

شکل ۲-۱

۳- انگشت طلا C.V gold finger (شکل ۲-۲-۳).

شکل ۲-۲

واحد کار: آشنایی با انواع و منشأ کروتون
شماره شناسایی: ۲۲۱—۳۱۰—۲۱۳۱

پیمانه مهارتی: اصول پرورش کروتونها و بنت القنسولها
شماره شناسایی: ۲۳—۳۱۰—۲۱۳۱

مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی
شماره شناسایی: ۲—۳۱۰—۲۱۳۱

۳—۲—۳

۴—۲—۲—۳ ماه طلا (شکل C.V gold moon).

۳—۲—۴

۵—۲—۴ ستاره طلا (شکل C.V gold Star).

۳—۲—۵

۶—۲—۵ اکتون (شکل C.V Mrs. Iceton).

۳—۲—۶

۷—۲—۶ نورما (شکل C.V Norma).

واحد کار: آشنایی با انواع و منشأ کروتون شماره شناسایی: ۲۲۱ – ۳۱۰۲۱۰۲۱۳۱	پیمانه مهارتی: اصول پرورش کروتونها و بنت القنسولها شماره شناسایی: ۲۳ – ۳۱۰۲۱۰۲۱۳۱	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ – ۳۱۰۲۱۰۲۱۳۱
--	--	--

شکل ۳-۲-۷

۲-۸ - پترا C.V Petra (شکل ۳-۲-۷).

۲-۹ - رینا C.V Rina

شکل ۳-۲-۸

۱۰ - خورشید طلا C.V gold sun (شکل ۳-۲-۸).

۱۱ - خورشیدی C.V Sunny Star

رنگ برگهای کروتونها با بالارفتن سن گیاه از حالت سبز و زرد به رنگ قرمز و صورتی تغییر می‌یابد.

۳- خواص بتانیکی

کروتون از خانواده افوریاپسه و دارای واریته‌های متعددی است که به‌خاطر زیبایی برگها و شکلهای مختلف آن مورد توجه قرار گرفته است.

۱-۳- برگها : برگهای سبز تیره که بالکه‌های زرد، صورتی، نارنجی، قهوه‌ای و ارغوانی در هم آمیخته، زمینه مرمری زیبایی تولید نموده است. برگها در بعضی واریته‌ها دارای بریدگیهای هلالی شکل می‌باشند و با دمبرگ نسبتاً کوتاه به صورت متناوب و ایستاده روی ساقه قرار دارند.

۲-۳- گل : گلهای این گیاهان که شبیه گل کرچک است جنبه زینتی ندارد و به‌منظور تقویت برگها بهتر است آنها را قطع نمود (شکل ۳-۳).

شکل ۳-۳

واحد کار: آشنایی با انواع و منشأ کروتون شماره شناسایی: ۲۲۱ – ۳۱۰۲۱۳۰	پیمانه مهارتی: اصول پرورش کروتونها و بنت القنسولها شماره شناسایی: ۲۳ – ۳۱۰۲۱۳۱	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ – ۳۱۰۲۱۳۱
---	---	---

۳-۳ ساقه: ساقه این گیاهان نیمه خشبي تا خشبي است و در هنگام زخمي شدن، شيرابه‌اي سفیدرنگ از آن خارج مي شود (شکل ۳-۴).

۳-۴

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر کروتون شماره شناسایی: ۲۳۲ – ۳۱۰۲۱	پیمانه مهارتی: اصول پرورش کروتونها و بنت القنسولها شماره شناسایی: ۲۳ – ۳۱۰۲۱	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ – ۳۱۰۲۱
--	---	---

واحد کار دوم:

شناسایی اصول داشت و تکثیر کروتون

۴ – آب و هوا

با آنکه کروتونها در اغلب گل فروشی‌ها بهوفور وجود دارند ممکن است تصور شود که نگهداری آن در آپارتمان هم بسیار آسان است. در صورتی که احتیاج به مراقبت بسیار دارند و عواملی نظیر حرارت، رطوبت و خاک خوب برای رشد کروتونها حائز اهمیت فراوان است.

۱ – دما: کروتون، طالب ثبات درجه حرارت است و درجه حرارت مناسب برای آن، باید از ۱۵ درجه سانتیگراد پایین‌تر برود. حرارت ۲۰ تا ۲۵ درجه در تابستان و ۱۸ درجه در زمستان، برای رشد این گیاه مناسب است (شکل ۳-۵).

۲ – نور: فاصله ۴۰ تا ۵۰ سانتیمتری از پنجره‌های شرقی و غربی اتاقها محل مناسی برای قراردادن گلدانهای کروتون است.

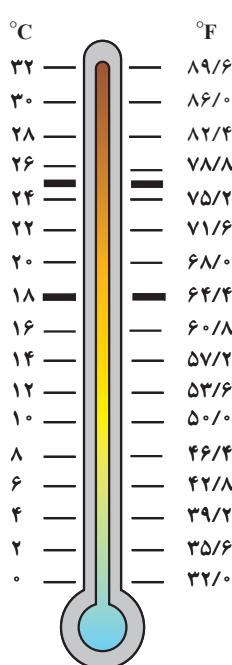
– البته کروتونهای چندین ساله می‌توانند تا حدودی نور مستقیم را نیز تحمل نمایند.

– حتی المقدور سعی کنید گلدانهای کروتون را از محلهای خود کمتر جابجا نمایید زیرا به محیط یکنواخت و ثابت احتیاج دارند.

۳ – رطوبت نسبی هوا: کروتون محیط مرطوب را دوست دارد. مه‌پاشی همه‌روزه برگها و یا تمیز نمودن برگها با اسفنج نرم و مرطوب، علاوه بر تأمین رطوبت نسبی و تمیز نمودن برگ، باعث از بین رفتن شته‌هایی که معمولاً پشت برگها جای دارند می‌شود (شکل ۳-۶).

شکل ۳-۵

شکل ۳-۶

<p>واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر کروتون</p> <p>شماره شناسایی: ۲۳۲ – ۳۱۰۲۱۰</p>	<p>پیمانه مهارتی: اصول پرورش کروتونها و بنت القنسولها</p> <p>شماره شناسایی: ۲۳ – ۳۱۰۲۱۰۲۱</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی</p> <p>شماره شناسایی: ۲ – ۳۱۰۲۱۰۲۱</p>
--	---	---

۵- خاک

- با پاشیدن آب بر روی برگها نیز کمک قابل توجهی به طراوت این گیاه می نمایید.
- به طور کلی آبیاری همه روزه از جمله نیازهای آبی کروتون است.
- درجه حرارت مناسب آب آبیاری ۱۸ تا ۲۰ درجه سانتیگراد است.
- برای دست یافتن به نتیجه بهتر، مناسب‌تر آن است که در زیر گلدانی، تعدادی تکه‌های درشت سنگ ریخته، گلدان را به روی آن قرار دهید.
- در زمستان، دفعات آبیاری را به گونه‌ای تنظیم کنید که در فاصله دو نوبت آبیاری، سطح خاک گلدان خشک شود، سپس اقدام به آبیاری بعدی نمایید.
- برای حفظ رطوبت کروتون می‌توانید گلدان کروتون را در گلدان بزرگتری قرار دهید و اطراف گلدان داخلی را با مقداری پیت (تورپ) مرطوب پر نمایید.

توجه: هنگام آبیاری گلدانها از غرقاب نمودن گلدان و پرشدن زیر گلدانی احتراز نمایید.

مناسب‌ترین خاک برای پرورش کروتونها ترکیب زیر است:
مخلوطی از ۳ قسمت خاک برگ + ۲ قسمت ماسه شسته
نم + ۱ قسمت خاک با غچه
با توجه به رشد شاخ و برگ نسبت به تعویض گلدان اقدام نمایید.

مناسب‌ترین موقع برای تعویض گلدان اوایل بهار است.
توجه: باید در کف گلدان، مقدار کافی ماسه و ریگ برینزید تا زهکشی مناسبی برای گلدان فراهم گردد.

۶- کود

برای تغذیه کروتون علاوه بر استفاده از ترکیب مناسب خاک که دارای مواد غذایی لازم است در فصل رشد گیاه (بهار و تابستان) هر دو هفته یک بار این گیاه را با کودهای محلول کامل همراه با آب آبیاری (طبق دستور) کوددهی نمایید.

۷- آبیاری

– رطوبت فراوان از شرایط لازم برای حفظ طراوت کروتون می باشد.

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکنیک کروتون شماره شناسایی: ۲۳۲ – ۳۱۰۲۱۲۱	پیمانه مهارتی: اصول پرورش کروتونها و بنت القنسولها شماره شناسایی: ۲۳ – ۳۱۰۲۱۲۱	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ – ۳۱۰۲۱۲۱
--	---	---

۸- آفات و امراض

۱- برگها سبز شده حالت ابلق خود را از دست می‌دهند.

علت: کمبود نور

علاج: گلدان را به محل روشنتری انتقال دهید.

۵- برگهای جوان کم رشد و ریز هستند.

علت: کمبود مواد غذایی

علاج: تغذیه مصنوعی (طبق دستور)

۲- ظهر لکه‌های قهوه‌ای در برگها و سقوط آنها

علت: آلوگی هوا با گازهای ناشی از سوختهای نفی

علاج: تهویه هوا

۶- پوشش پنبه‌ای شکل پشت برگ در اطراف

رگبرگ اصلی و زاویه دمبرگ با ساقه

علت: شبیشک آردآسود

علاج: استفاده از سموم خشک (طبق دستور)

تارفع عالیم

۳- زردی برگها توأم با تار عنکبوت در سطح زیرین

علت: کنه قرمز

علاج: استفاده از سموم کنه کش (طبق دستور) و مهپاشی

۷- ریزش برگهای پاییزی گیاه

علت: هوای سرد و خشک

علاج: انتقال گلدان به محل گرمتر و مهپاشی

۴- ریزش برگها در تمام اندام گیاه

علت: تغییرات شدید درجه حرارت

علاج: ثابت نگهداشتن دما

شكل ۳-۷

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر کروتون شماره شناسایی: ۲۳۲ - ۳۱۰ - ۲۱۲۱	پیمانه مهارتی: اصول پرورش کروتونها و بنت القنسولها شماره شناسایی: ۲۳ - ۳۱۰ - ۲۱۲۱	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ - ۳۱۰ - ۲۱۲۱
---	--	--

۹- تکثیر و ازدیاد

مهمترین روش‌های تکثیر کروتون ازدیاد از راه قلمه و خوابانیدن هوایی است.

۱-۹- ازدیاد با روش قلمه‌زنی:

۱-۹-۱- این روش را از اوایل تا اواخر بهار که مناسب‌ترین زمان است انجام دهید.

۱-۹-۲- ابتدا، از ساقه‌های خشبي یا سبز، قلمه‌های به طول ۸ تا ۱۵ سانتیمتر تهیه کنید (شکل ۳-۸-۱).

شکل ۳-۸-۱

شکل ۳-۸-۲

۱-۹-۳- قلمه‌های برگدار را به طور مورب در ماسه نسبت به مرطوب قرار دهید و پس از ۳ ماه قلمه‌های ریشه‌دار را به گلدانهای نشانی که حاوی ۳ قسمت خاک برگ + ۲ قسمت ماسه + ۱ قسمت خاک با غچه است انتقال دهید (شکل ۳-۸-۲).

شکل ۳-۸-۳

۱-۹-۴- پس از حدود یک ماه، گیاه را به گلدانهای خiarی با همان ترکیب خاک انتقال دهید (شکل ۳-۸-۳).

توجه: به هنگام تهیه قلمه، از محل قطع، شیرابهای خارج می‌شود که برای جلوگیری از آن می‌توانید قسمت بریده شده را در خاکستر فرو برد.

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر کروتون شماره شناسایی: ۲۳۲ - ۳۱۰۳۱۰۲۱	پیمانه مهارتی: اصول پرورش کروتونها و بنت القنسولها شماره شناسایی: ۲۳ - ۳۱۰۳۱۰۲۱	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ - ۳۱۰۳۱۰۲۱
---	--	--

۲-۹- روش خوابانیدن هوایی:

۱-۹-۱- این روش در بهار یا پاییز انجام می‌گیرد.

۱-۹-۲- برای این کار روی ساقه در نقطه‌ای که باید ریشه ایجاد شود زیر یک جوانه، شکافی ایجاد نماید و اطراف آن را با مقداری خزهٔ مرطوب بپوشانید. برای جلوگیری از تبخیر رطوبت روی خزه را با کیسهٔ نایلونی پوشانده، دو طرف کیسه را ببندید.

۱-۹-۳- پس از آنکه ریشه‌ها در کیسه ظاهر شدند شاخه را از زیر ریشه‌ها قطع نمایید و گیاه را با خزه‌های اطراف ریشه‌ها به گلدان دیگری منتقل کنید.

این طریقه تکثیر در کروتون معمول نیست ولی امکان‌پذیر است و می‌توانید به شیوهٔ خوابانیدن هوایی همانند آنچه در فیکوس انجام داده‌اید عمل نمایید.

<p>واحد کار: آشنایی با انواع و منشأ بنت القنسول</p> <p>شماره شناسایی: ۲۳۳ - ۳۱۰ - ۲۱۳۱</p>	<p>پیمانه مهارتی: اصول برورش کروتونها و بنت القنسولها</p> <p>شماره شناسایی: ۲۳ - ۳۱۰ - ۲۱۳۱</p>	<p>مهارت: بروزش گیاهان آپارتمانی</p> <p>شماره شناسایی: ۲ - ۳۱۰ - ۲۱۳۱</p>
--	---	---

واحد کار سوم:

آشنایی با انواع و منشأ بنت القنسول

واحد کار: آشنایی با انواع و منشأ بنت القنسول
شماره شناسایی: ۲۳۳ - ۰۳۱۰۲۱۳۱

پیمانه مهارتی: اصول پرورش کروتونها و بنت القنسولها
شماره شناسایی: ۲۲۳ - ۰۳۱۰۲۱۳۱

مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی
شماره شناسایی: ۲ - ۰۳۱۰۲۱۳۱

شکل ۳-۹

شکل ۳-۱۰

شکل ۳-۱۱

۱۰- اصل و منشأ

گیاهی است بومی مکزیک که در منطقه بومی خود به صورت درختچه می‌روید.

۱۱- انواع بنت القنسول

قسمت زینتی بنت القنسول، برگ‌های تغییر شکل یافته یا برآکته‌هایی^۱ هستند که بیشتر شما آنها را به رنگ قرمز دیده‌اید ولی دارای انواع متنوعی از قبیل کرم، سفید، نارنجی و صورتی رنگ می‌باشند.

این گیاه در مناطق گرمسیری و یا در گلخانه‌های گرم به صورت درختچه دیده می‌شوند (شکل ۳-۹).

۱۲- خواص بتانیکی

Bent القنسول از خانواده فرفیونها (Ephorbiaceae) بوده، دارای ارقام مختلف با برآکته‌های متنوع می‌باشد.

۱- برگ: برگ‌ها بیضی‌شکل، نوک تیز، به رنگ سبز روشن تا تیره و دارای دندانه‌های نامنظم هستند.

۲- گل: گلها را در این گیاه، کوچک و زرد رنگ می‌بینید که جنبه زینتی ندارند. پرچمهای زرد رنگ که از داخل فنجان گل که دارای غده‌ای زرد رنگ حاوی نوش^۲ می‌باشد خودنمایی می‌کند (شکل ۳-۱۰).

۳- ساقه: ساقه این گیاه به صورت خشبي تا نيمه خشبي است و هنگام زخم زدن و يا جدا کردن برگها مانند سایر گیاهان اين خانواده، شيرابه‌ای سفيد رنگ و سمی از آن خارج می‌شود (شکل ۳-۱۱).

نکات اينمي: از تماس شيرابه با چشم يا پوست جلوگيري شود.

۱- برآکته: برگ‌های تغییر شکل یافته

۲- نوش: شهدی است که از غده‌های موجود بر روی ساقه دمبرگ فنجان گل ترشح می‌شود.

<p>واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر بنت القنسول</p> <p>شماره شناسایی: ۲۳۴ – ۳۱۰۳۱۲۱</p>	<p>پیمانه مهارتی: اصول پرورش کروتونها و بنت القنسولها</p> <p>شماره شناسایی: ۲۳ – ۳۱۰۳۱۲۱</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی</p> <p>شماره شناسایی: ۲ – ۳۱۰۳۱۲۱</p>
--	--	--

واحد کار چهارم:

شناسایی اصول داشت و تکثیر بنت القنسول

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر بنت القنسول
شماره شناسایی: ۲۳۴ – ۲۱۳۱۰۳۱۰

پیمانه مهارتی: اصول پرورش کروتونها و بنت القنسولها
شماره شناسایی: ۲۲۳ – ۲۱۳۱۰۳۱۰

مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی
شماره شناسایی: ۲ – ۲۱۳۱۰۳۱۰

۱۳- آب و هوا

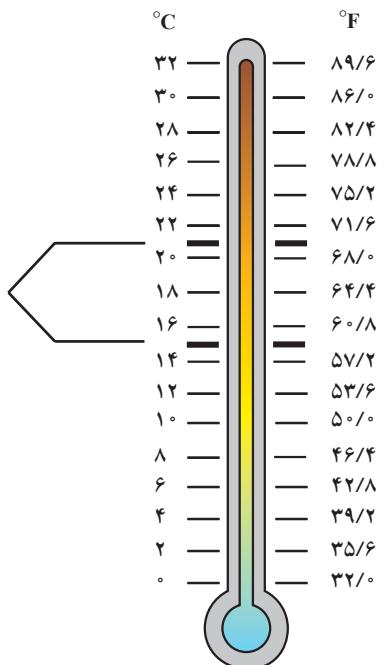
با توجه به اینکه موطن این گیاه مناطق گرمسیری و خشک است بهتر است گلدان را در محلهای گرم منزل (پشت پنجره‌های شمالی) قرار دهید.

این گیاه که معمولاً در زمستان خردباری می‌شود، در این زمان به تغییرات درجه حرارت و کوران هوا حساس است. وجود بخاری و نظایر آن که هوای گرم و خشک تولید می‌نمایند باعث ریزش برآکته‌های رنگی و گلها و برگهای این گیاه می‌شوند.

۱۳- دما: مناسب‌ترین دما برای رشد این گیاه ۱۶ درجه سانتیگراد است و باید در مکانهای کاملاً آفتابی نگهداری شود. (می‌دانید چرا؟)

حدائق و حداقل دمای مناسب رشد بنت القنسول ۱۵ تا ۲۱ درجه سانتیگراد است (شکل ۳-۱۲).

۱۳- نور: یکی از مهمترین عوامل مؤثر بر رنگی شدن برآکته‌ها، طول روز است به طوری که اگر بنت القنسول را در شرایط نور مصنوعی، ۵-۶ ساعت در منازل نگهداری نمایند، برآکته‌های آنها شروع به رنگی شدن می‌نمایند و گلها نیز ظاهر می‌شوند.

شکل ۳-۱۲

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر بنت القنسول پیمانه مهارتی: اصول پرورش کروتونها و بنت القنسولها شماره شناسایی: ۲۱۳۱۰۳۱۰ - ۲۲۴	پیمانه مهارتی: اصول پرورش کروتونها و بنت القنسولها شماره شناسایی: ۲۱۳۱۰۳۱۰ - ۲۳۴	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲۱۳۱۰۳۱۰ - ۲
--	---	--

با توجه به اینکه به طور طبیعی برآکته‌های بنت القنسول در پاییز و زمستان رنگی می‌شوند آیا می‌توانید برآکته‌های بنت القنسول را در تابستان هم وادار به رنگی شدن نمایید. چگونه؟ (شکل ۳-۱۳).

۱۳-۳- رطوبت نسبی: بنت القنسول عموماً در مکانهای پر نور با درجه حرارت 16°C و رطوبت نسبی متوسط $60\text{-}70\%$ درصد رشد مناسبی دارد.

۱۳-۴- آبیاری: بنت القنسول نسبت به زیادی رطوبت حساس است حتی المقدور زمانی گلدانهای بنت القنسول را آبیاری نمایید که سطح خاک گلدان را خشک بینید.

شکل ۳-۱۳

۱۴- خاک و کود

مخلوط مناسب کاشت بنت القنسول به صورت ترکیب زیر

است:

$\frac{2}{3}$ خاک سبک باغچه + $\frac{1}{3}$ خاک برگ + کود دامی پوسیده و ماسه) که به هر صد کیلوگرم این مخلوط می‌توانید 5 g سوپرفسفات، 3 g کلرور پتاسیم و 2 g سولفات آهن بفزایید و یا پس از کاشت گیاهان در گلدان هفته‌ای یک بار با کود شیمیایی محلول، آنها را تغذیه نمایید (شکل ۱۴-۳).

شکل ۱۴

<p>واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر بنت القنسول شماره شناسایی: ۲۳۴ – ۰۳۱۰۲۱۲۱</p>	<p>پیمانه مهارتی: اصول پرورش کروتونها و بنت القنسولها شماره شناسایی: ۲۳ – ۰۳۱۰۲۱۲۱</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ – ۰۳۱۰۲۱۲۱</p>
--	--	--

۱۵- تکثیر و ازدیاد

روش ازدیاد این گیاه در ایران عمدتاً با قلمه انجام می‌گیرد.

برای این کار، می‌توانید طبق دستورالعمل زیر عمل کنید.

۱۵-۱ - پایه‌های مادری را در زمستان هرس و کوتاه

نمایید به نحوی که از فاصله $2/5$ تا 3 سانتیمتری کف گلدان هرس شوند (شکل ۳-۱۵).

شکل ۳-۱۵

۱۵-۲ - پس از هرس، پایه‌های مادری را در گلدانهای

بزرگتری بکارید و در گلخانه‌ای گرم و مرطوب با دمای ۲۰ درجه سانتیگراد قرار دهید (شکل ۳-۱۶).

شکل ۳-۱۶

<p>واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر بنت القنسول شماره شناسایی: ۲۳۴ – ۰۳۱۰۲۱۳</p>	<p>پیمانه مهارتی: اصول پرورش کروتونها و بنت القنسولها شماره شناسایی: ۲۳ – ۰۳۱۰۲۱۳</p>	<p>مهارت: برورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ – ۰۳۱۰۲۱۳</p>
---	---	---

شكل ۳-۱۷

۱۵-۳- زمانی که طول جوانه‌های رشد یافته به ۱۵ سانتیمتر رسید از آنها قلمهٔ پاشنه‌دار تهیه کنید (شکل ۳-۱۷).

شكل ۳-۱۸

۱۵-۴- قلمه‌ها را به مدت ۵ دقیقه به منظور شستشوی شیرابه خارج شده از مقطع آنها، در ظرف آب نیم گرم قرار دهید (شکل ۳-۱۸).

شكل ۳-۱۹

۱۵-۵- قلمه‌ها را پس از خروج از آب نیم گرم برای ریشه‌دار شدن، مطابق روش معمول قلمه‌زنی در بستر مناسب (ماشه شسته یا پرلیت یا مخلوطی از هر دو) قرار دهید. بهتر است دمای گلخانه از دیاد بین ۲۷ تا ۲۹ درجه سانتیگراد باشد و رطوبت نسبی زیادی داشته باشد (شکل ۳-۱۹).

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر بنت القنسول شماره شناسایی: ۲۳۴ – ۲۱۳۱۰۳۱۰	پیمانه مهارتی: اصول پرورش کروتونها و بنت القنسولها شماره شناسایی: ۲۲۳ – ۲۱۳۱۰۳۱۰	مهارت: برورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ – ۲۱۳۱۰۳۱۰
--	---	--

شکل ۳-۲۰

شکل ۳-۲۱

۱۶- زمان قلمه‌زدن

– زمان قلمه‌زدن در ارتفاع نهالی گیاه آینده بسیار مؤثر است.

– قلمه‌هایی را که در اسفند ماه تهیه می‌کنید اگر سربرداری نکنید در زمستان سال بعد نهالهای ۱۵ سانتیمتر به شما خواهد داد (شکل ۳-۲۰).

ولی اگر قلمه‌ها را در اوخر اردیبهشت تهیه کنید ارتفاع نهالهای بدست آمده، از ۴۰-۵۰ سانتیمتر تجاوز نخواهد کرد که طبیعتاً بازارپسندی بیشتری دارند (چرا؟) (شکل ۳-۲۱).

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر بنت القنسول شماره شناسایی: ۲۳۴ – ۰۳۱۰۲۱۲	پیمانه مهارتی: اصول پرورش کروتونها و بنت القنسولها شماره شناسایی: ۲۳ – ۰۳۱۰۲۱۲	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ – ۰۳۱۰۲۱۲
---	---	---

۱۷- زمان لازم برای ریشه‌دار شدن قلمه‌ها

– قلمه‌های تهیه شده از پایه مادری، پس از ۳ تا ۴ هفته ریشه‌دار می‌شوند. از این‌رو، بهتر است آنها را در گلدانهای ۷ سانتیمتری و سپس ۱۲ تا ۱۵ سانتیمتری بکاریم.

– ضمناً می‌توانید پس از ریشه‌دار شدن قلمه‌ها، آنها را مستقیماً در گلدانهای ۱۴ سانتیمتری بکاریم (شکل ۳-۲۲).

شکل ۳-۲۲

توجه: به طور کلی باید در جابجایی قلمه‌ها دقیق باشیم تا ریشه‌ها، صدمه نبینند. در غیر این صورت قلمه‌ها خشک می‌شوند.

۱۸- به گل نشاندن مجدد بنت القنسول در سال دوم

۱۸-۱- زمانی که گلهای بنت القنسول، ریختند و برگ‌ها زرد شدند آبیاری را کاهش دهید به نحوی که خاک سطح گلدان خشک شود و فقط گاه‌گاهی برای جلوگیری از خشک شدن گیاه به آنها آب دهید (شکل ۳-۲۳).

۱۸-۲- گلدان را در محلی گرم و خشک قرار دهید و در طول زمستان از سرما حفظ نمایید.

۱۸-۳- شاخه‌ها را از فاصله ۲/۵ سانتیمتری سطح خاک گلدان هرس نمایید.

۱۸-۴- در بهار با رشد مجدد گیاه، خاکهای سطحی گلدان را تا عمق ۲-۵ سانتیمتری با مخلوط خاکی مناسب

شکل ۳-۲۳

<p>واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر بنت القنسول</p> <p>شماره شناسایی: ۲۲۴ – ۳۱۰۲۱۰۲۱</p>	<p>پیمانه مهارتی: اصول بروز کروتونها و بنت القنسولها</p> <p>شماره شناسایی: ۲۳ – ۳۱۰۲۱۰۲۱</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی</p> <p>شماره شناسایی: ۲ – ۳۱۰۲۱۰۲۱</p>
---	--	---

شکل ۳-۲۴

بنت القنسول تعویض نمایید و یا می‌توانید در اواخر اردیبهشت ماه گلدانهای آنها را عوض نموده، سپس گلدانها را در هوای آزاد قرار دهید (شکل ۳-۲۴).

۱۸-۵- آبیاری را مجدداً شروع کنید. با توجه به حساس بودن این گیاه نسبت به رطوبت زیاد، آبیاری را زمانی انجام دهید که سطح خاک گلدان خشک شده باشد.

۱۸-۶- به منظور جلوگیری از صدمه دیدن، ریشه گیاه می‌توانید ته گلدانها را در محل سایه آفتاب در خاک فرو ببرید و هر ۱۵ روز یک بار با کود شیمیایی محلول تغذیه نمایید. در مهرماه گلدانها را به منزل منتقل نمایید و در محل آفتابی قرار دهید تا دوباره به گل بنشینند.

۱۸-۷- با انجام اعمال فوق، در سال دوم گلدانهایی با شاخه‌هایی به طول ۵۰ سانتیمتر با برآکته‌های رنگی که از اوایل فصل پاییز ظهور می‌نمایند خواهید داشت (شکل ۳-۲۵).

توجه: در صورت هرس نکردن بموقع، بنت القنسول شما به صورت درختچه‌ای مشابه آنچه در وطن اصلی خود وجود دارد درخواهد آمد.

شکل ۳-۲۵

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر بنت القنسول شماره شناسایی: ۲۳۴ - ۲۱۳۱۰۳۱۰	پیمانه مهارتی: اصول پرورش کروتونها و بنت القنسولها شماره شناسایی: ۲۳ - ۲۱۳۱۰۳۱۰	مهارت: برورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ - ۲۱۳۱۰۳۱۰
--	--	--

۱۹- آفات و امراض

شكل ۳-۲۶

- ۱- ریزش برگها در تمام اندام گیاه
علت: تغییرات شدید درجه حرارت
علاج: ثابت نگهداشتن دما
- ۲- برگهای جوان کم رشد و ریز هستند.
علت: کمبود مواد غذایی
علاج: تغذیه مصنوعی (طبق دستور)
- ۳- ظهور پوشش بنیه‌ای شکل آردآلود پشت برگها در اطراف رگبرگ اصلی و زاویه دمبرگ با ساقه (شکل ۳-۲۶)
علت: شبیشک آردآلود
علاج: استفاده از سموم حشره‌کش (طبق دستور) تا رفع علایم مذکور

شكل ۳-۲۷

- ۴- ریزش برگهای پایینی گیاه (شکل ۳-۲۷)
علت: هوای سرد و خشک
علاج: انتقال گلدان به محل گرمتر و مهباش

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکمیر بنت القنسول شماره شناسایی: ۲۲۴ - ۲۱۳۰۰۳۱	پیمانه مهارتی: اصول پرورش کروتونها و بنت القنسولها شماره شناسایی: ۲۳ - ۲۱۳۰۰۳۱	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ - ۲۱۳۰۰۳۱
---	---	---

آزمون نهایی

۱- کدام قسمت از اتاق را برای قراردادن گلدان کروتون مناسب می‌دانید؟

الف - مقابله پنجره‌های جنوبی

ب - مقابله پنجره‌های شمالی

ج - گوشه آتاق

د - مقابله پنجره‌های شرقی و غربی

۲- مناسب‌ترین زمان تعویض گلدانهای کروتون اوایل تابستان است.

بلی خیر

۳- افزایش نور، باعث کم رنگ‌شدن برگ‌های کروتون است.

بلی خیر

۴- مناسب‌ترین درجه حرارت برای نگهداری کروتون در زمستان ..... درجه سانتیگراد است.

۵- از نظر رطوبت نسبی هوا، کروتون محیط ..... را دوست دارد.

۶- عامل ریزش برگ‌های پایینی کروتون، وجود هوای سرد و خشک است.

بلی خیر

۷- کروتون، بومی کدام منطقه است؟

الف - جنوب شرقی آسیا

ب - جنوب غربی آسیا

ج - جنوب شرقی اروپا

د - جنوب غربی اروپا

۸- درجه حرارت مناسب برای انواع گلدانهای کروتون باید کمتر از ..... درجه سانتیگراد باشد.

۹- انواع بنت القنسول بیشتر به چه رنگی دیده می‌شود؟

۱۰- بنت القنسول از کدام خانواده گیاهی است؟

الف - فرفیونها

ب - کاکتوسها

ج - کلاهپرکها

د - برگ بیدیها

۱۱- مناسب‌ترین دما برای رشد بنت القنسول چند درجه است؟

الف - ۱۵ ب - ۱۶ ج - ۱۸ د - ۲۱

۱۲- یکی از مهمترین عوامل مؤثر در رنگ‌شدن برآکته‌ها ..... است.

۱۳- چگونه می‌توان برآکته‌های بنت القنسول را در تابستان وادار به رنگ‌شدن نمود؟

۱۴- معمولاً پایه‌های مادری بنت القنسول را به چه اندازه‌ای باید هرس نمود؟

۱۵- چه زمانی می‌توانیم از بنت القنسول قلمه پاشنه‌دار تهیّه کنیم؟

۱۶- قلمه‌های تهیّه شده از پایه مادری پس از سه تا چهار ماه ریشه‌دار می‌شوند.

بلی خیر

۱۷- ریزش برگ‌ها در تمام اندام گیاه به علت کمبود مواد غذایی است.

بلی خیر

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر بنت القنسول شماره شناسایی: ۲۳۴ - ۲۱۳۱۰۳۱	پیمانه مهارتی: اصول پرورش کروتونها و بنت القنسولها شماره شناسایی: ۲۳ - ۲۱۳۱۰۳۱۰	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ - ۲۱۳۱۰۳۱۰
---	--	--

پاسخ پیش آزمون

- ۱- خیر
- ۲- ب
- ۳- د
- ۴- بله
- ۵- خیر

پاسخ آزمون نهایی

- ۱- د
- ۲- خیر
- ۳- خیر
- ۴- ۱۸
- ۵- مرطوب
- ۶- بله
- ۷- الف
- ۸- ۱۵
- ۹- قرمز
- ۱۰- الف
- ۱۱- ب
- ۱۲- طول روز
- ۱۳- کوتاه کردن طول روز به طور مصنوعی
- ۱۴- ۲/۵ تا ۳ سانتیمتری
- ۱۵- زمانی که طول جوانه ها ۱۵ سانتیمتر باشد.
- ۱۶- خیر
- ۱۷- خیر

واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر بنت القنسول شماره شناسایی: ۲۳۴ – ۰۳۱۰۲۱۰۲۱	پیمانه مهارتی: اصول پرورش کروتونها و بنت القنسولها شماره شناسایی: ۲۳ – ۰۳۱۰۲۱۰۲۱	مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ – ۰۳۱۰۲۱۰۲۱
---	---	---

منابع

- ۱- کتاب درسی باغبانی سال چهارم نظام قدیم هنرستانهای کشاورزی، دفتر آموزش کشاورزی، ۱۳۶۸.
- خلیقی، احمد، گلکاری، روزبهان، ۱۳۶۴.
- کتاب گلکاری (کارگاه خوداتکابی) سال اول نظام جدید، دفتر آموزش کشاورزی، ۱۳۷۴.
- خوشخوی، مرتضی و همکاران، اصول باغبانی، دانشگاه شیراز، ۱۳۶۴.
- ۲- لسانی، حسین و مجتهدی، مسعود، مبانی فیزیولوژی گیاهی، دانشگاه تهران، ۱۳۷۰.
- حسنی زاده، حسن، پرورش گل در باغ، خانه و آپارتمان (جلد اول)، دفتر نشر فرهنگ اسلامی (جلد دوم) ۱۳۷۱.
- ۴- شجاع رضوی، محمد رضا، گلهای و گیاهان آپارتمانی، شرکت کتاب برای همه (کتابخانه لاروس)، ۱۳۶۳.
- ۵- صانعی شریعت‌پناهی، محمد و فیاض، محمد مهدی، پرورش، نگهداری و تکثیر گیاهان آپارتمانی، نشر سپهر، ۱۳۶۴.
- وزیر الهی، غلامرضا، گلکاری عملی، نشر سپهر، ۱۳۶۱.
- ۶- علوی، منصور، پرورش گیاهان زینتی در خانه و آپارتمان، دفتر فنی کشاورز، ۱۳۶۴.
- ۷- متقی، حسین، گیاهان آپارتمانی، انتشارات تهران، ۱۳۶۳.
- ۸- پیش‌بین، اسماعیل، گلهای آپارتمانی و مشاوره گیاه پزشکی، چاپ گستر، ۱۳۷۳.
- ۹- حریری، محمد، تولید و پرورش گیاهان زینتی (جلد اول)، انتشارات عمیدی، ۱۳۶۶.
- ۱۰- اعظامی، مینا، نگهداری گیاهان خانگی، انتشارات نشر موج، ۱۳۷۲.
- ۱۱- حجازی، یوسف، تکنیکهای کنترل عوامل محیطی در ازدیاد و پرورش نباتات، چاپخانه مقدم، ناشر، حجازی یوسف، ۱۳۶۲.

<p>واحد کار: شناسایی اصول داشت و تکثیر بنت القنسول شماره شناسایی: ۲۳۴ - ۳۱۰۳۱۰۲</p>	<p>پیمانه مهارتی: اصول پرورش کروتونها و بنت القنسولها شماره شناسایی: ۲۳ - ۳۱۰۳۱۰۲</p>	<p>مهارت: پرورش گیاهان آپارتمانی شماره شناسایی: ۲ - ۳۱۰۳۱۰۲</p>
---	---	---

- 12- The House Plant Expert 1994 Dr. D.G Hessayon.
- 13- The Green house Western Publishing. U.S.A. 1988. Co.
- 14- Encyclope dia of Gardening / 1992. Editor - in - chief christopher, Brickell. Doving kindersley, London.
- 15- Beryl, B. S& Molly, C.O. 1986, Economic Botany: Plants in our wold, Printed and boud in Singapore.
- 16- House Plants (1973), Editor by Roger Grounds.
- 17- Rand hawa G. S. & Mukhopo DH gay A. (1986). Flori culture in India Allied Publishers Limited.
- 18- How to Grow House Plant Lanepublishing. Co Alfornia.

